

**МАТЕРІАЛИ
ОБЛАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ
САМОУСВІДОМЛЕННЯ, САМОВИРАЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ БАЗОВИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ФАХОВИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛОХВИЦЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛУБЕНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ В.І. ЛИТВИНЕНКА
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

**ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ
САМОУСВІДОМЛЕННЯ, САМОВИРАЖЕННЯ
ОСОБИСТОСТІ**

**Збірник методичних матеріалів Обласної
студентської науково-практичної конференції**

(23 листопада 2021 р.)

м. Кременчук

УДК 378.147:316.346.36:37.015.311

Ціннісні орієнтації молодого покоління в сучасних умовах як одна із форм самоусвідомлення, самовираження особистості: Матеріали Обласної студентської науково-практичної конференції, (Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І. Литвиненко, 23 листопада 2021 року). / [За загальною редакцією: С.С. Малик; редакторка-упорядник: Л.В. Копичко] – м. Кременчук, 2021. – 112 с.

У збірнику містяться тематичні тези, доповіді, статті, подані на Обласну студентську науково-практичну конференцію «Ціннісні орієнтації молодого покоління в сучасних умовах як одна із форм самоусвідомлення, самовираження особистості».

Автори висвітлюють актуальні питання сучасного виховання з формування відповідальної громадянської позиції студентства. Змістовно розкритий практичний досвід з організації наукових досліджень у системі громадянського виховання студентської молоді.

Матеріали будуть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, студентів.

Друкується за рішенням обласної методичної ради Полтавського базового медичного фахового коледжу (протокол №3 від 25 листопада 2021 р.)

За достовірність фактів, дат, найменувань, прізвищ, цифрових даних, за орфографічне, пунктуаційне, стилістичне оформлення відповідають автори публікацій.

Матеріали друкуються за авторськими варіантами.

ЗМІСТ

1. **Дорошенко В., Копичко Л.В.**
СПІВПРАЦЯ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ПИТАНЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНОЇ СКЛАДОВОЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ. 6
2. **Чередніченко В., Гупало Н.В.**
СОЦІАЛЬНО ЗНАЧИМІ ПРОЕКТИ, НАПРАВЛЕНІ НА ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ КОЛЕДЖУ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ ЯК ОСНОВИ ЖИТТЄВОГО ВИБОРУ ТА УСПІШНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ. 16
3. **Ломакіна А., Вдовенко Н.В.**
РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ФОРМУВАННІ ПАТРІОТИЧНО ЗРІЛОЇ ОСОБИСТОСТІ. 25
4. **Шепітько С., Дашевський І.**
СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ: ШЛЯХИ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ. 31
5. **Малик А., Чечель І.Ю.**
РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ФОРМУВАННЯ У МОЛОДІ ЗАСАД ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЧЕРЕЗ ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ У ГРОМАДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ВЧИТЬСЯ БУТИ ЗДОРОВИМ». 37
6. **Єфименко А., Кулай Н.І.**
РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ: МІФ ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ? 43
7. **Скляр К., Соляник В.В.**
ПОШУКОВІ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «IN SPE!», СПРЯМОВАНІ НА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ. 50
8. **Волков І., Воробйова О.**
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ФАХОВОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО КОЛЕДЖУ. 57
9. **Косімова Л., Чемісова Т.С.**
ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛОНТЕРСЬКОГО ЗАГОНУ «ТУРБОТА». 63
10. **Колесник Ю., Біланова Л.**
ВПЛИВ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК АКТИВНОЇ ПОЗИЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ. 67
11. **Чайка А., Лесик С.Г., Білик О.В.**
«ВОЛОНТЕРИ НЕ ОТРИМУЮТЬ ЗАРПЛАТУ НЕ ТОМУ, ЩО ВОНИ НІЧОГО НЕ ВАРТІ, А ТОМУ ЩО ВОНИ БЕЗЦІННІ». 72
12. **Романова К., Князькіна Д.В.**
ВОЛОНТЕРСТВО ЯК СКЛАДОВА ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ. 75
13. **Симоненко В., Косенко М.А.**
ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО ВЕДЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЗАСОБАМИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ. 83
14. **Середа Д., Васильченко І.А.**
РОЛЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СТРУКТУРІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ. 88

- 15. Чуракова М., Михайличенко Н.Г.**
СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ГУРТОЖИТКУ КМФК ІМЕНІ В.І. ЛИТВИНЕНКА – ШКОЛА ЛІДЕРСТВА І САМОРЕАЛІЗАЦІЇ. **95**
- 16. Кулик Ж., Прописвіт Т.П.**
ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ ЗАСОБАМИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА. **100**
- 17. Стаброннік Д., Дорогокупля А.Л.**
РОЛЬ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА. **104**

УДК 37.062:172.12

**СПІВПРАЦЯ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ
ТА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ПИТАНЬ
ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНОЇ
СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Копичко Л.В.,

заступник директора з виховної роботи

Дорошенко В.,

здобувачка освіти

Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І. Литвиненка

м. Кременчук

У статті розглянуто особливості розвитку системи громадянського виховання через співпрацю адміністрації закладу освіти та студентського самоврядування. Проаналізовано необхідність систематичної, послідовної, комплексної діяльності структурних підрозділів у контексті громадянського виховання студентської молоді.

Ключові слова: громадянськість, громадянське виховання, громадянська культура, патріотизм, демократичні цінності.

Постановка проблеми. Процес розбудови й утвердження суверенної, правової, демократичної, соціально орієнтованої держави органічно пов'язаний із становленням громадянського суспільства в Україні, що передбачає істотну трансформацію світоглядних орієнтацій та самосвідомості людей. Актуальність громадянського виховання зумовлюється процесом відродження нації, так як відіграє особливо важливу роль в тому, що воно покликане сприяти формуванню соборності України, що є серцевиною української національної ідеї. Ці процеси вимагають формування громадянської культури. Важливу роль у цьому плані повинні відігравати всі ланки системи освіти загалом та виховання, де вони

зкладають основи демократичної ментальності, формують у молоді ідеї та поняття про права і обов'язки людини, виховують здатність до критичного мислення, уміння відстоювати свої права, інтереси, переконання, усвідомлювати свої обов'язки та виявляти толерантність до поглядів іншої людини, керуватися у вияві соціальної активності демократичними принципами [1, 6]. Тому саме демократичні цінності мають лежати в основі громадянського виховання.

Під час навчання у закладі освіти студенти повинні набути громадянської компетентності шляхом отримання знань про державу та суспільство, участі у громадському житті *alma mater*, діяльності молодіжних громадських організацій та інших студентських об'єднаннях [2, с.70]. Виховання громадянськості є однією з умов становлення молодих людей, що спроможні відновити суспільство і дух нації та розвинути ідею державності, спрямовану на людину.

Аналіз наукових досліджень. Ідеї громадянського виховання завжди були актуальними для педагогічної еліти України. Такі відомі педагогічні та громадські діячі, як В. Антонович, М. Драгоманов, М. Грушевський, А. Макаренко, В. Сухомлинський та багато інших у своїх роботах звертали увагу на особливе значення формування громадянської свідомості підростаючої особистості. Сухомлинський В.О. підкреслював, що справжнє громадянське виховання в процесі навчання починається там, де думка надихає, пробуджує й утверджує прагнення до морального ідеалу.

Звернемо увагу і на те, що історія, її аналіз, трактування, узагальнення, що робляться вченими на основі досліджень, тільки тоді стають рушійною силою в суспільстві, коли вони затверджуються в свідомості народу. А це неможливо без активної, дієвої участі в навчально-виховному процесі викладачів закладу освіти, які виявляються сполучною ланкою між академічною наукою і народом. Він, викладач, уміє доносити великі революційні ідеї до майбутніх фахівців, які знаходять надалі свій вірний життєвий шлях [3].

Метою статті є усвідомлення єдності становлення громадянської компетентності крізь призму формування духовної культури, а також аналіз програми з виховання громадянської культури, демократичних цінностей та патріотизму у студентів коледжу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні важливим завданням українського суспільства на шляху до розбудови демократичної держави є виховання громадянина, який бере участь у житті своєї громади. Саме тому заклад освіти не лише як освітня інституція, а й передусім як громадський центр та традиційний духовний осередок місцевої спільноти має сприяти розвитку демократичної політичної культури, формуванню громадянської компетентності, політико-правових знань та громадянської відповідальності студентської молоді. Громадянське виховання поступово стає невід'ємним компонентом освітнього процесу закладу освіти [4, с.15].

Громадянське виховання у Кременчуцькому медичному фаховому коледжі імені В.І. Литвиненка здійснюється на засадах демократизму, використання виховного потенціалу студентського самоврядування і спрямовується на забезпечення гармонійного розвитку особистості майбутнього медичного працівника відповідно до вимог Державної національної програми «Освіта», Законів України «Про фахову передвищу освіту», «Про освіту», «Про охорону дитинства», Конституції України. Розділ II. «Права. Свободи. Обов'язки», Концепції громадянської освіти в Україні, Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності та інших діючих державних документів.

Сьогодні ми розглядаємо громадянське виховання як процес формування громадянськості, інтегративної якості особистості, що дає змогу студенту медичного коледжу відчувати себе морально, політично й юридично дієздатним та захищеним. Воно покликане виховувати у молоді високі моральні ідеали, почуття любові до Батьківщини потребу у служінні їй та спрямоване на формування національної гідності, особистісних рис громадянина Української держави, успадкування духовних надбань

українського народу, досягнення високої культури взаємин, набуття соціального досвіду, інтелектуальної, правової, трудової, екологічної культури, розвиток психологічних і професійних якостей.

У процесі громадянського виховання провідне місце належить освітній складовій, яка доповнюється й розширюється вихованням у душі громадянськості. Весь освітній процес у коледжі насичений різними аспектами громадянського виховання, однак особлива роль тут належить предметам гуманітарного та соціально-економічного циклу, а саме: історії, географії, основам правознавства, українській і світовій літературі, соціології та громадянській освіті, що посідає важливе місце в системі громадянського виховання.

Виховання громадянина має бути спрямоване передусім на розвиток патріотизму – любові до свого народу, до України, формування у студентів національної свідомості та людської гідності. Важливим показником громадянської зрілості є збереження української мови, досконале володіння нею. Викладачі української літератури медичного коледжу, використовуючи творчу спадщину видатних національних діячів, – І. Франка, І. Нечуя-Левицького, П. Мирного, Т. Шевченка, Л. Українки та багатьох інших, спрямовують нашу студентську молодь на вибір національно-патріотичних цінностей. Формами патріотичного виховання в коледжі є проведення урочистих заходів патріотичного спрямування, а саме: годин спілкування: «Духовна єдність українців», «Крути – символ національної честі українського народу», «Народ мій є! Народ мій завжди буде! Ніхто не перекреслить мій народ!», «О, мово моя, душа голосна України», історико-літературних композицій до дня народження Т.Г. Шевченка, Лесі Українки, І.С. Нечуя-Левицького, творчих вечорів патріотичної пісні.

Серед методів та форм громадянського виховання пріоритетна роль належить активним методам, що базуються на демократичному стилі взаємодії й спрямовані на самостійний пошук істини, сприяють формуванню критичного мислення та ініціативи. На цих принципах базується робота

гуртка з військово-медичної підготовки «Магнолія». Особливою формою роботи гуртка «Магнолія» є участь у змаганнях з військово-прикладних видів спорту, показові та навчальні виступи перед студентами та учнями загальноосвітніх закладів освіти з надання першої медичної допомоги та співпраця з регіональними Центрами військово-патріотичного виховання молоді, серед них – клуб юних десантників «Гвардія», ГО «Об'єднання ветеранів Збройних Сил, інвалідів війни, учасників бойових дій...», ГО «Добровольці України». Головними завданнями співпраці є фізична і професійна підготовка студентів коледжу до служби у Збройних Силах України, патріотичне виховання на традиціях українського козацтва, пропаганда здорового способу життя.

Однією з складових змісту громадянського виховання є розвиток *політичної культури*. Політична культура потребує виховання у студентів цілеспрямованості і активності, відповідальності і свідомої дисциплінованості. Формуванню політичної культури у студентської молоді сприяють такі форми діяльності як робота політичного клубу «Громадянин», студентської ради коледжу і гуртожитку, зустрічі з громадськими діячами.

У медичному коледжі працює студентське самоврядування, права і обов'язки якого визначені Статутом Кременчуцького медичного фахового коледжу ім. В.І. Литвиненка. Взаємодія студентського самоврядування з адміністрацією та педагогічним колективом закладу освіти відбувається згідно Закону України «Про вищу освіту», «Положення про студентське самоврядування Кременчуцького медичного фахового коледжу ім. В.І. Литвиненка». Щорічно студенти коледжу проходять стажування в школі «Молодого лідера» при управлінні освіти виконавчого комітету Кременчуцької міської ради. Представники ради студентського самоврядування залучаються до участі в роботі приймальної комісії, педагогічної ради, у формуванні своїх керівних органів і плануванні роботи, беруть активну участь у підготовці і проведенні культурно-освітніх, просвітницьких та спортивних заходів, виходять з пропозиціями щодо

заохочення студентів за успіхи у навчальній та громадській діяльності.

За ініціативою студентського самоврядування в коледжі створено волонтерський загін «Милосердя» із числа кращих студентів медичного коледжу. Основні напрямки діяльності студентського волонтерського загону:

- надання медико-реабілітаційних послуг людям похилого віку у складі виїзних бригад денних стаціонарів територіального центру захисту населення Автозаводського району м. Кременчука;

- допомога працівникам Кременчуцького обласного спеціалізованого будинку дитини з догляду за дітьми, які позбавлені батьківського піклування та належать до різних вікових груп;

- залучення студентів-волонтерів до благодійних акцій «Серце до серця», «Святий Миколай – дітям»;

- організація дозвілля та відпочинку людей похилого віку – слухачів «Університету третього віку»;

- співпраця з Кременчуцьким Товариством Червоного Хреста.

Найважливішою складовою громадянської свідомості є *моральність особистості*. Вона містить такі гуманістичні риси, як доброта, чуйність, милосердя, толерантність, гідність, повага і любов до своїх батьків, роду. Названі якості визначають культуру поведінки особистості. Батьки, а особливо матері своїм прикладом якнайкраще виховують своїх дітей. «Хто не знає, як сильно діє на характер дитини приклад і вплив батьків, їх авторитет...», «Душевне і моральне здоров'я всього людства перебуває в руках жінки», – говорив К.Д. Ушинський. Проведені родинні свята «Шануй батька і матір свою», «Мати моя – берегиня роду людського». На батьківських зборах проводяться інформаційно-просвітницькі заходи щодо впровадження демократичних методів сімейного виховання. Батьки залучаються до формування коледжних традицій.

Універсальне соціальне значення мають загальнолюдські принципи, норми і правила, означені поняттями «гуманність», «совість», «обов'язок», «честь», «відповідальність». Здійснивши моральний вчинок, молода людина

відчуває особливе задоволення, що в свою чергу облагороджує та збагачує її емоційний світ. Допомагають в цьому нашим студентам участь у Всеукраїнському проєкті «Моральний вчинок», благодійних акціях: «Святий Миколай – дітям» та «Серце до серця» щодо суспільного збору коштів для придбання сучасного, якісного неонатального медичного обладнання для КНМП «Кременчуцький перинатальний центр II рівня» на якому маленькі кременчужани можуть проходити діагностику та лікування безкоштовно. Студенти коледжу активно долучені до донорського руху. Щорічно, у день Всесвітнього дня донора, здавати кров – це вже стало доброю коледжною традицією.

Правова свідомість молоді стає дієвою, якщо органічно взаємодіє з свідомістю моральною. Моральна свідомість сприяє глибокому засвоєнню правової норми, моральному ставленню до неї. Формуванню правової культури у студентської молоді сприяють такі форми діяльності, як свідоме дотримання прав та обов'язків, які передбачені Статутом коледжу, проведення декади правових знань, робота у правовому клубі «Молодь і закон», анкетування студентів з питань правознавства, різні конкурси на правову тематику, які щорічно проводить Кременчуцьке міське управління юстиції, зустрічі із представниками координаційної ради молодих юристів та провідними спеціалістами міського управління юстиції, урочисте вручення студентам коледжу паспортів громадянина України представниками паспортного столу Автозаводського РВ КМУ УМВС України в Полтавській області та співпраця з Кременчуцьким міським центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Враховуючи прискорення процесів глобалізації та включення України у світові процеси, актуальним залишається формування правової культури не тільки у студентів, а й у викладачів. На педагогічних нарадах приділяється увага питанням, зокрема: «Національне виховання на морально-духовних засадах», «Інноваційні технології в процесі викладання основ

правознавства», «Роль студентського самоврядування у формуванні активної життєвої позиції, національної свідомості у студентської молоді» та ін.

У позанавчальний час більшість студентів залишається практично поза сферою педагогічного впливу. Можна констатувати, що саме в сфері дозвілля часто створюється педагогічний вакуум, що відкриває простір для порушення студентами правових і моральних норм. Серед факторів, які забезпечують стимулювання процесу формування громадянських якостей і переконань, важливе місце має належати соціально-культурній діяльності молоді. Як показує наш досвід, найбільш ефективними методами стимуляції і мотивації до громадянської діяльності є такі форми роботи як залучення студентів до спортивних секцій, до роботи у правовому клубі «Молодь і закон», політичному клубі «Громадянин», гуртку з декоративно-прикладного мистецтва «Подружка», психологічному клубі «Віч-на-віч», студентському клубі художньої самодіяльності «Веселка», студентському науковому товаристві «In spe!», знайомство з культурно-історичною спадщиною рідного краю, співпраця з Молодіжним Парламентом міста Кременчука, Кременчуцьким міським комітетом молодіжних організацій щодо реалізації різних соціально-значимих проектів.

Економічна культура особистості є складовою громадянськості, що передбачає наявність таких якостей, як повага до приватної власності, результатів людської діяльності, відчуття задоволення від власної корисності, віра у власні можливості в досягненні матеріального добробуту. Для формування цих якостей у студентів були використані такі форми роботи, як благодійні ярмарки, аукціони в рамках Всеукраїнської благодійної акції «Серце до серця». Відповідно до «Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Полтавській області» активізували навчальну, інформаційно-роз'яснювальну роботу серед студентів. Проведені лекції викладачами *Кременчуцького національного університету* імені Михайла Остроградського та приватними підприємцями. Представлена презентація бізнес-плану малого підприємства.

Невід'ємною рисою громадянськості є *екологічна культура* особистості. Берегти природу, оточуюче середовище – це громадянський обов'язок кожної людини. Для формування екологічних якостей у студентів медичного коледжу були використанні такі форми виховної роботи: екологічний туристичний похід «Туристичними стежками Кременчука», екскурсії, загальноміська екологічна акція «Зелена толока» з упорядкування території парку «Придніпровський», Всеукраїнська акція «За чисте довкілля» із благоустрою прилеглої території коледжу та гуртожитку, години спілкування до Міжнародного Дня Землі «Земля – наш дім. Збережемо її». Наші молоді науковці є учасниками Всеукраїнської акції «Дотик природи» та конкурсів Національного еколого-натуралістичного центру студентської молоді, секцій «Медицина» та «Екологія» при МАН України.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, наш досвід показує, що громадянське виховання у сучасному виховному процесі має надзвичайно важливе значення. Повноцінне формування особистості не може позитивно реалізовуватися без громадянської основи. Ефективність виховання громадянськості, як і багатьох інших особистісних характеристик, значною мірою визначається реалізацією у виховному процесі діяльнісного підходу, відповідно до якого студент вкладає свої почуття, власну працю, енергію, конкретну дію, проявляючи цілеспрямовану активність.

Сьогодні, у пору активних демократичних перетворень, ми маємо змогу реалізовувати у виховній практиці ті громадянські надбання, які будуть сприяти вибору активної життєвої позиції та свідомого формування громадянського світогляду нашої студентської молоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Освіта України. – 2000. – № 32. – С.6.
2. Івженко Ю.В. Педагогічні умови формування почуття громадянськості студентів у діяльності молодіжних громадських організацій

// Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». К., 2016. Вип. 6(75). С. 70-79.

3. Дзюба І. Між культурою і політикою / І. Дзюба. – К : Сфера, 1998. – 374 с.

4. Громадянське виховання // Освіта України. – 10 серпня 2007. – № 59. – С. 15.

4. Вишневський О. Сучасне українське виховання (система цінностей). – Львів, – 199. – 15 с.

6. Актуальні проблеми громадянської освіти: український та зарубіжний досвід: матеріали Першої науково-практичної конференції (Острог, 19 черв. 2013 р.) / відп. ред. О.С. Батищева. – Острог: ГО «Центр демократичного лідерства, Національний університет «Острозька академія», 2013. – 234 с.

УДК 378.147:17.022

**ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК САМОВРЯДУВАННЯ, СОЦІАЛЬНОЇ
АКТИВНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ**

Доповідач: **Чередніченко Віталій,**

здобувач освіти

Керівник: **Гупало Н.В.,**

викладач

Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І. Литвиненка

м. Кременчук

Майбутнє України належить саме молоді. Якою буде молодь, які цінності становитимуть ядро її свідомості, якою буде її життєва позиція, таким курсом і піде наша країна.

Найбільшою перешкодою у побудові громадянського суспільства є загальне відчуження громадян від суспільного життя. Очевидно, що заохочення громадян до активної реальної участі в процесах управління громадським життям має стати основою формування та подальшого розвитку України. Саме усвідомлення своєї участі у вирішенні важливих справ громадянського життя є основою подальшої активної позиції у дорослому житті.

Процес розвитку і формування громадянина – це процес розвитку особистості, в якій органічно поєднуються високі моральні чесноти, громадянська зрілість, патріотизм, професійна компетентність, активність, творчі начала, почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством, перед Батьківщиною.

Завдання громадянського виховання:

- визнання й забезпечення в реальному житті прав людини як

гуманістичної цінності та єдиної норми всіх людей без будь-яких дискримінацій, на чому будується відкрите, демократичне, громадянське суспільство;

- усвідомлення взаємозв'язку між ідеями індивідуальної свободи, прав людини та її громадянською відповідальністю;
- формування національної свідомості, належності до рідної землі, народу; визнання духовної єдності поколінь та спільності культурної спадщини; виховання почуття патріотизму, відданості в служінні Батьківщині;
- утвердження гуманістичної моралі та формування поваги до таких цінностей, як свобода, рівність, справедливість;
- формування соціальної активності і професійної компетентності особистості на основі таких соціальних умінь: готовність до участі в процесах державотворення, здатність до спільного життя і співпраці в громадянському суспільстві, готовність узяти на себе відповідальність, здатність до самостійного життєвого вибору на основі гуманістичних цінностей; формування працелюбності особистості, відповідальності за свої дії;
- формування політичної та правової культури засобами громадянської освіти, яка дає знання про політичні системи і владу на всіх рівнях суспільного життя, про закони та законодавчі системи; виховання поваги до Конституції України, законодавства, державної мови;
- розвиток критичного мислення, що забезпечує здатність усвідомлювати та відстоювати особисту позицію в тих чи інших питаннях, уміння знаходити нові ідеї та критично аналізувати проблеми, брати участь у дебатах, уміння переосмислювати дії та аргументи, передбачати можливі наслідки дій та вчинків;
- уміння визначати форми та способи своєї участі в житті суспільства,

захищати і підтримувати закони та права людини, бути обізнаним зі способом соціального захисту;

- виховання негативного ставлення до будь-яких форм насильства [1].

Фундаментальним завданням виховання є соціалізація, соціальна адаптація підростаючого покоління, тобто поступове залучення молодої людини в систему суспільних і творчих відносин.

Студентське самоврядування є універсальною формою активності студентів, яку можна з однаковим успіхом вважати, як засобом життя студентського колективу, прикладом творчої самореалізації особистості, так і ефективним засобом соціалізації, тобто органічного входження в соціум [2].

Суть соціального замовлення суспільства полягає у вихованні особистості, яка володіє не тільки певною сумою знань, умінь і навичок, а й здатна активно включитися в демократичні процеси, які відбуваються в нашій країні, стати учасником самоврядування народу.

Ефективні суспільні перетворення можливі лише за умови активної, творчої участі молоді у процесі створення матеріальних і духовних благ. Особливе місце у виховній роботі зі студентами традиційно займає позиція формування і розвитку їхньої активності шляхом залучення до різних видів позанавчальної, творчої, трудової, пізнавальної діяльності. Розвиток соціальної активності у студентів є надзвичайно значимим для формування особистості конкурентоспроможного професіонала. Суспільство зацікавлене у цілеспрямованому формуванні соціально-професійної активності та проявах соціальних ініціатив особистості, оскільки це забезпечує освоєння і прийняття індивідом суспільних цінностей та ідеалів, ефективне виконання ним своїх функцій та ролей у всіх сферах життєдіяльності. У сучасних соціально-політичних умовах постає такий психологічний портрет кваліфікованого спеціаліста: це соціально зріла, активна та ініціативна особистість, яка володіє навичками життєвої компетентності, саморозвитку, саморегуляції, є суб'єктом свого навчання і життя. Тому студентське середовище потребує створення особливого механізму залучення внутрішніх

резервів саморозвитку та самоствердження, актуальною стає проблема формування у студентської молоді комплексу особистісних якостей і компетентностей, які сприятимуть активній соціальній життєвій позиції. На нашу думку, формування такої особистості фахівця можливе лише в умовах суспільно-корисної діяльності. Найефективнішим осередком формування соціальної активності є студентське самоврядування, яке потенційно здатне охопити всю студентську молодь і забезпечити її соціальне становлення та розвиток.

Сучасна соціально-політична ситуація в Україні вимагає активної участі громадськості у суспільному житті. Соціальна активність студентської молоді – це комплексна характеристика студента, який володіє світоглядом як системою знань і переконань, має власну позицію, свідомо здійснює соціально корисну діяльність, що зумовлена внутрішніми потребами особистості студента і характеризується інтенсивністю, якістю, змістовим наповненням. Студентське самоврядування покликане брати активну участь у вдосконаленні навчально-виховного процесу, вирішенні організаційних, культурних, соціально-побутових та інших питань, які стосуються інтересів студентів; створювати умови для формування у студентів особистісних якостей, необхідних для максимальної їхньої самореалізації на ринку праці. Студентське самоврядування надає широкі можливості для самореалізації особистості у різних сферах: організаційній, громадській, науковій, благодійній, роз'яснювальній, агітаційній та інформаційній. Участь у студентському самоврядуванні спрямована на розвиток позитивного ставлення студента до себе і суспільства як активного та відповідального соціального суб'єкта [4].

Студентське самоврядування Кременчуцького медичного фахового коледжу ім. В.І. Литвиненка визначається спільною діяльністю студентів та працівників, де кожний студент може визначити своє місце у колективі та реалізувати можливості, нахили та здібності у суспільстві.

Метою його діяльності є створення умов для самореалізації особистості студентів і формування у них організаторських навичок, лідерських якостей, відповідальності за результати своєї праці, забезпечення виконання студентами своїх обов'язків, розвиток у молоді навичок майбутнього керівника, виховання творчої соціально-активної особистості.

Діяльність органів студентського самоврядування спрямована на удосконалення навчального процесу, підвищення його якості, забезпечення виховання духовності та культури студентів, зростання у студентській молоді соціальної активності [3].

Основні завдання органів студентського самоврядування:

- захист прав та інтересів студентів;
- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;
- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів;
- сприяння поліпшенню умов проживання й відпочинку студентів;
- сприяння створенню різноманітних студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами та координація їх діяльності;
- співробітництво з органами студентського самоврядування інших вищих навчальних закладів;
- безпосередня участь студентів у реалізації державної молодіжної політики;
- забезпечення інформаційно-молодіжної, правової, психологічної та фінансової допомоги студентам (спільно з відповідними службами)
- сприяння залученню студентів до суспільно корисної діяльності;
- контроль за навчальною і трудовою дисципліною студентів, оперативне реагування на випадки їх порушення;
- участь у роботі стипендіальної комісії;
- організація роботи органів студентського самоврядування у гуртожитку;

- координація роботи з керівниками академічних груп, вихователями гуртожитку;
- пропаганда здорового способу життя, безпечної поведінки, запобігання вчиненню студентами правопорушень;
- сприяння вихованню духовних цінностей, громадянської свідомості та моралі;
- допомога адміністрації коледжу в організації навчально-виховної роботи, дозвілля та відпочинку осіб, які навчаються в коледжі;
- сприяння участі осіб, які навчаються у коледжі, у всеукраїнських, міжрегіональних, регіональних та інших молодіжних проектах, конкурсах, конференціях.

Основні принципи функціонування органів студентського самоврядування:

- демократизм;
- конструктивність;
- прозорість;
- орієнтація на потреби студента.

При виконавчому органі студентського самоврядування створені сектори відповідно до напрямку роботи, а саме: соціально-громадський, навчальний, науковий, культурно-масовий, фізкультурно-оздоровчий.

Студентське самоврядування Кременчуцького медичного фахового коледжу імені В.І. Литвиненка здійснюється на рівні його структурних підрозділів: відділень, курсу, академічної групи, гуртожитку. У своїй діяльності органи студентського самоврядування співпрацюють з первинною профспілковою організацією студентів, органами студентського самоврядування інших закладів освіти та молодіжними організаціями, діяльність яких не має політичного або релігійного характеру.

Студентський актив долучається до заходів, які ініціюють Молодіжний Парламент міста Кременчука за сприянням Кременчуцької міської ради.

Студенти коледжу стали учасниками освітньо-профорієнтаційних проєктів, на яких дізналися про роботу місцевого самоврядування, познайомилися з депутатами і пройти стажування на посаді помічник-консультанта депутата: «Школа молодого лідера», «Молодь і влада», «Кременчуцька академія волонтерства», «Школа молодіжної журналістики» (більше дізналися про медіа, познайомилися з командою креативних професіоналів своєї справи. Студенти стали учасниками Першого освітньо-патріотичного табору «Молодіжна патріотична платформа», взяли участь у Дебатному турнірі «*Debate Club Kremenchuk*» на Кубок кременчуцької міської ради та відвідали тренінгові заняття: «Підвищення рівня компетенції активної молоді» за сприянням Департаменту освіти і науки облдержадміністрації у співпраці з Молодіжним Центром «Lighthouse» благодійної організації «Світло надії».

Студенти коледжу долучаються до традиційного міського конкурсу соціальної реклами «Тобі обирати!», в межах реалізації програми «Формування здорового способу життя молоді та профілактика соціально-негативних явищ у молодіжному середовищі». Організаторами конкурсу виступають управління молоді та спорту Кременчуцької міської ради, Кременчуцький міський комітет молодіжних організацій та Молодіжний Парламент Кременчука. Студентка Капінос Маргарита отримала диплом за I місце. Роботи переможців розміщені у громадських місцях м. Кременчука, а також у засобах масової інформації та у соціальних мережах.

Благодійність – найвищий прояв людяності, милосердя, емпатії. Головна ідея благодійних акцій, які проводяться у коледжах полягає в тому, що навіть маленький внесок, зроблений студентами з любов'ю, допоможе принести світло добра і любові до потребуючих.

Студентський колектив коледжу активно співпрацюють з Кременчуцьким Товариством Червоного Хреста. У коледжі створений первинний осередок Червоного Хреста. Зібрані кошти за членські марки передаються товариству Червоного Хреста, які йдуть на потреби тим, хто

цього потребує. Разом з представниками проводиться спільна організаційно-виховна робота з метою ознайомлення студентів з історією та діяльністю Міжнародного руху Червоного Хреста та санітарно-просвітницька робота з метою підвищення санітарно-гігієнічної культури, пропаганди здорового способу життя серед студентської молоді.

Студенти медичного коледжу виявляють прихильність і підтримку добровільного донорства крові та активно залучені до донорського руху «Здай кров заради життя».

В нашому коледжі щорічно проходять благодійні акції: «Святий Миколай – дітям» та «Серце до серця».

Традиційно в рамках проведення благодійної акції «Святий Миколай – дітям» в коледжі організовується офіс Святого Миколая. Всі групи приймають активну участь в цій акції. Зазвичай ми збираємо засоби індивідуальної гігієни для малюків (присипки, вологі серветки, памперси, зубні пастки та щітки та ін.), канцтовари (альбоми для малювання, фарби, фломастери, кольорові олівці, ручки, зошити та ін.), одяг, іграшки. Неодноразово наш коледж отримував подяку від Молодіжного Парламенту за Кращий Офіс Святого Миколая.

Також щорічно наш коледж приймає активну участь у Всеукраїнській благодійній акції «Серце до Серця», збираючи благодійні кошти на закупівлю медичного обладнання для Кременчуцького міського пологового будинку. В рамках цієї акції у коледжі проводяться благодійні ярмарки та вечірки.

Щорічно студенти коледжу приймають активну участь у фотосесії з тематичним плакатом акції. На рівні міста наші студенти приймають активну щорічну участь у фотокросі, благодійному міському ярмарку, благодійних концертах. За підсумками Всеукраїнської благодійної акції «Серце до серця» заклад освіти отримував подяки від Молодіжного Парламенту Кременчука та нагороду «Золоте Серце Кременчука» (2013, 2018 та 2019 рр.), які

особисто були вручені головою Кременчуцької міської ради. Сподіваємось, що і надалі ми будемо одними із кращих...

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. <https://sites.google.com/a/s18.pp.ua/btshmara/ucasniki/vojdevic-ludmila-mikolaievna/sodennik-vojdevic-l-m-bilocerkivska-gimnazia-no2/formuvannanavicoksamovraduvannasocialnoieaktivnostivprocesiprakticnoiegromadskoiedialnostigimnazistiv>
2. <https://hi-in.facebook.com/lebped/posts/1544318675956480>
3. <https://mdpu.org.ua/studentu/studentske-samovryaduvannya/>
4. <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>

УДК 37.014.553:316.613.5

**РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У
ФОРМУВАННІ ПАТРІОТИЧНО ЗРІЛОЇ ОСОБИСТОСТІ В
ЛУБЕНСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ**

Доповідач: **Ломакіна Анна**,
здобувачка освіти, голова студентської ради

Керівник: **Вдовенко Н.В.**,
заступник директора з виховної роботи,
відмінник освіти України
Лубенський медичний фаховий коледж

м. Лубни

Студентське самоврядування – це спосіб організації життя студентського колективу, який реалізується у залученні всіх його членів до планування, організації, контролю і підбитті підсумків навчальної і суспільно-корисної праці. Основна мета самоврядування – виховувати у молоді активну життєву позицію, готувати до дійової участі в демократичному управлінні суспільством, формувати патріотично зрілу особистість.

Студентське самоврядування є важливим фактором розвитку і модернізації суспільства, виявлення потенційних лідерів, вироблення у них навичок управлінської та організаторської роботи з колективом, формування майбутньої еліти нації [1.3].

Участь у будь-яких заходах, які імітують реальні форми роботи та процеси, затвержені суспільством, є важливим чинником соціалізації молоді особистості, бо тут набувається перший практичний досвід діяльності, формується почуття співучасті в громадському житті суспільства [2.3].

Жоден захід, поведений у коледжі, не відбувається без участі активістів студентського самоврядування, їх творчої ініціативи. Беручи активну участь у різних формах самоврядної діяльності, студенти навчаються виконувати певні соціальні функції, притаманні молоді загалом і студентству зокрема, а також роблять внесок до функціонування суспільної системи.

Ось і нещодавно ми взяли участь у Всеукраїнському онлайн-засіданні студентського самоврядування закладів фахової передвищої освіти «Формування позитивного бренду та іміджу закладів фахової передвищої освіти: діалог студентського самоврядування і стейкхолдерів».

Питання ж патріотичного виховання є пріоритетними у роботі студентського самоврядування нашого коледжу.

Основні складові патріотичного виховання

1. Розвиток національної свідомості, почуття патріотизму.

Вже стало традиційним брати участь у загальноміських, державних святах. Це – відзначення Дня Конституції України, Дня Незалежності України, День Соборності України, День Революції Гідності, вшанування Героїв Небесної Сотні.

До Дня Соборності України проводиться флешмоб «Хвиля Єднання».

До Дня українського козацтва та Дня захисників і захисниць України студенти коледжу долучаються до акції «Тобі, воїне» - відправляють до свята подарунки воїнам та пишуть поздоровні листівки. Зворушливо переглядається фільм, у якому йдеться про подвиги українських вояків від княжої доби до сьогодення, включаючи події на сході України. Особливо ж - відео, в якому військові, які зараз захищають суверенітет нашої держави, звертаються до студентів саме нашого коледжу. Захисники, коротко розповівши про себе, висловлюють подяку нашим студентам за обрану спеціальність, таку потрібну, і таку благородну.

До Дня героїв Небесної Сотні відбувається урок-реквієм біля куточка «Герої не вмирають», виготовленого стипендіатом героя Небесної Сотні Павлом Костюченком.

2. Утвердження поваги до державної мови, піднесення її престижу.

Велика увага в коледжі надається розвитку творчої особистості студентів. Працює студентський клуб за інтересами «Гармонія». Тут активну діяльність проводить студія творчих обдарувань «Слово», драматичний гурток «Сузір'я», вокальний ансамбль «Веселка», танцювальний колектив «Грація». Вся робота цих колективів направлена на популяризацію національних традицій, піднесення престижу рідної мови.

Велика робота в коледжі проводиться по вшануванні пам'яті Т.Г.Шевченка. На роковини пам'яті Великого Кобзаря облаштовується книжкова виставка «Уклін тобі, Тарасе!», проводиться флешмоб «У вінок Кобзареві», де студенти читають поезії великого поета. На обласному етапі X Міжнародного конкурсу ім. Т. Шевченка Анна Проскура стала призером.

Студенти коледжу постійно стають лауреатами у міськрайонному конкурсі читців до дня народження поета-земляка Василя Симоненка.

До 85-ї річниці від дня народження поета члени студії «Слово» та драматичного гуртка «Сузір'я» взяли участь у великому літературно-мистецькому святі «Виростеш ти, сину» на батьківщині В. Симоненка.

Цікаво проходять в коледжі Дні української писемності та мови: випуск стіннівок, флешмоб «Співаємо українською», написання Радіодиктанту національної єдності, святкові збори.

3. Соціальна активність та відповідальність за доручені громадські справи.

Студенти коледжу завжди беруть участь у проведенні різноманітних акцій на розвиток активної життєвої позиції, тренінгах, щороку долучаються до навчань для соціальних працівників району, де демонструють навички правильного догляду за маломобільними хворими, беруть участь у ряді заходів, присвячених розвитку лідерського потенціалу молоді.

Наші студенти одними з перших у області, закликаючи приєднатися до вакцинальної кампанії, провели флешмоб «Дай мені шанс не захворіти».

Саме активісти студентського самоврядування взяли участь у проведенні Всеукраїнського тижня з протидії булінгу, провели інформаційну кампанію «Стоп булінг!», долучилися до проектів «Міста і громади вільні від насильства», «Підтримка, розуміння, людяність»

Традиційними стали в коледжі і урочистості з нагоди Дня народження навчального закладу. Студенти гордяться своїм навчальним закладом, бо отримують тут міцні, ґрунтовні знання. Не дарма ж ідуть подяки на випускників від лікувальних закладів з усієї України.

Так, за ініціативою студентської ради на День народження коледжу відбуваються інформаційні хвилинки, викладачі та студенти беруть участь у флешмобі «Я люблю свій рідний коледж»

Студенти пишаються обраною спеціальністю, тому цікаво проводять свята відділень «Лікувальна справа» та «Сестринська справа».

4. Духовно-моральні цінності.

Окремою ланкою роботи студентського самоврядування є волонтерський загін «Милосердя», який уже має свої певні здобутки і пропагує своєю роботою високу мораль, духовність, доброту, милосердя, співпереживання. Працюють волонтери у різних напрямках: участь у Всеукраїнських акціях, робота з дітьми, співпраця з громадськими організаціями .

Керують роботою загону представники студентської ради. Звичайно складається план роботи на рік, але життя завжди вносить свої корективи і члени волонтерського загону завжди оперативно реагують на це.

Волонтери взяли участь у Всеукраїнських акціях «Україна без сиріт», «Організація волонтерських пунктів соціальної допомоги».

Та ось уже впродовж багатьох років члени загону «Милосердя» беруть участь у проведенні різноманітних акцій разом з Полтавською обласною громадською організацією «Твій Світ». Це – «Посади дерево», «Допоможи пристарілому», різноманітні тренінги на розвиток активної життєвої позиції студентів. Волонтери загону взяли участь у ряді заходів, тренінгах

присвячених розвитку лідерського потенціалу молоді, мотивації до волонтерської діяльності.

Як залучати молодь до боротьби з пандемією COVID-19!? Розвиваючи молодіжні ініціативи та допомагаючи тим, хто найгостріше того потребує? Ось приклад від волонтерського загону «Милосердя» нашого коледжу. Формування і доставку пакунків із продуктами, ліками та засобами гігієни організують волонтери. Разом із соціальними робітниками міста члени волонтерського загону формують гуманітарні набори та здійснюють адресну доставку найбільш необхідного для людей похилого віку.

«Якщо хочеш з користю для себе й інших проводити час – ніякий карантин не стане на заваді», – переконані майбутні медики. Нещодавно відбулася чергова волонтерська акція «Молодь проти COVID-19». Організували її спільно з відділом сім'ї, молоді та спорту виконавчого комітету Лубенської міської ради.

Підтримка людей похилого віку можлива завдяки проекту «Соціальна підтримка та залучення до взаємодопомоги в умовах поширення COVID-19 немобільних, маломобільних та мобільних осіб похилого віку, що мешкають у Лубенському районі Полтавської області» за фінансового сприяння міні-гранту Проекту ЄС «Підвищення спроможності ОГС соціальної сфери України».

Щороку студенти коледжу отримують стипендію Лубенської міської ради «Обдарованість»

Все студентське життя висвітлюється в газеті «Вісник коледжу», в якій існує рубрика «Студентська рада інформує», у місцевій та обласній пресі, на сайті коледжу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Алексеева О. В. Формування громадянської позиції сучасної молоді / О.В. Алексеева // Педагогіка і психологія. – 2006. – № 2 (5). – С. 31–35.

2. Бойко А. Самоврядування – школа професіоналізму, громадянськості й самостійності / А. Бойко // Дидакал. – 2008. – № 6. – С. 7–9.

3. Борисенко М. Студентське самоврядування: вітчизняний та зарубіжний досвід / М. Борисенко // Дидакал. – 2008. – №6. – С. 39–43.

4. Галицька М. Самоврядування як спосіб соціалізації молоді та формування активної життєвої позиції / М. Галицька // Дидакал. – 2008. – №6. – С. 161–165.

УДК 37.014.553:614.253

**СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ: ШЛЯХИ
САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У
ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ**

Учасники: **Шепітько Софія,**

здобувачка освіти

Дашевський І.,

керівник, викладач

фаховий медико-фармацевтичний коледж

Полтавського державного медичного університету

м. Полтава

Для України, як для країни, що стрімко розвивається, питання свідомої та реалізованої молоді є актуальним. Тому необхідність тих структур, що дають здобувачам освіти шанс відшукати себе у певній ланці соціальних відносин, а також спробувати себе як справжніх лідерів або керівників, організацій, що вчать людину відповідальності, потребують винахідливості та зібраності, у навчальному закладі, на мою думку, є беззаперечною.

Мета статті – висвітлення шляхів, засобів та способів самореалізації здобувачів освіти фахового медико-фармацевтичного коледжу Полтавського державного медичного університету як особистостей та майбутніх фахівців у галузі медицини в межах вищого навчального закладу.

Студентське самоврядування визначається як самостійна громадська діяльність молоді, що допомагає реалізовувати функції управління вищого навчального закладу, визначена ними та здійснювана у відповідності з метою та завданнями, що поставлені перед студентськими колективами. Усім таким особам надано рівне право на участь у студентському самоврядуванні. Воно є здійснюваним особами, що навчаються в вузі безпосередньо або через органи студентського самоврядування, які обирались таємним голосуванням.

Нормативно-правове регулювання студентського самоврядування здійснюється Законом України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року №2145-VIII та Законом України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року №1556-VII [2].

У своїй діяльності органи студентського самоврядування мають керуватися законодавством, рішеннями спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі освіти і науки та відповідного центрального органу виконавчої влади, в підпорядкуванні якого перебуває вищий навчальний заклад.

Студентське самоврядування здійснюється на рівні студентської групи, факультету, гуртожитку, вищого навчального закладу. Залежно від контингенту студентів, типу та специфіки вищого навчального закладу студентське самоврядування може здійснюватися на рівні курсу, спеціальності, відділення, студентського містечка, структурних підрозділів вищого навчального закладу.

Студентський парламент Полтавського Державного Медичного Університету – це головний і постійно діючий орган студентського самоврядування університету, центр освітнього, культурного та громадського життя студентів. Головна мета діяльності органів студентського самоврядування полягає перш за все у створенні умов самореалізації молодих людей в інтересах особистості, суспільства та держави. Парламент організовує громадські проекти, благодійні акції, розважальні шоу та багато іншого.

Парламент університету нараховує шість відділів: редакційний, радіо відділ, навчальний відділ, культурно-масовий відділ, спортивно-туристичний відділ, соціально-побутовий відділ «Кураторське Бюро». Створені клуби та центри: волонтерський центр «В ритмі молоді!», клуб «Мафія», кіноклуб «Морква», клуб настільних ігор «Джуманджі». Створені такі проекти, як «Лідер ПДМУ», відео навчального відділу, журнал «InVivo», мультифестиваль «Студентська Республіка» [3].

Фаховий медико-фармацевтичний коледж ПДМУ – це заклад освіти, який готує конкурентоспроможних фахівців, що професійно компетентні, легко адаптуються в новому колективі, орієнтуються в різних напрямках роботи медичного та фармацевтичного працівника, відкриті до сприйняття нових ідей та технологій.

Діючими є два відділення коледжу – медичне та фармацевтичне.

Коледж, як підрозділ університету, має також свій, досить розвинутий, орган студентського самоврядування у вигляді Студентської ради, що підпорядковується органу самоврядування вищевказаного університету. Члени студентської ради обираються відкритим голосуванням по одному представнику від академічної групи. Голову студентської ради обирають таємним голосуванням за кандидатури на цю посаду.

Всі органи студентського самоврядування діють на принципах:

- добровільності, колегіальності, відкритості;
- виборності та звітності органів студентського самоврядування;
- рівності права студентів на участь у студентському самоврядуванні;
- незалежності від впливу політичних партій та релігійних організацій (крім вищих духовних навчальних закладів).

Студентська рада коледжу має сектори згідно напрямів роботи:

- волонтерський;
- інформаційний;
- організаційний;
- навчально-науковий;
- спортивний.

Кожен сектор активно залучає майбутніх фахівців до участі у житті навчального закладу. Лише за період з 2020 по 2021 рік було проведено приблизно більше десятка заходів.

Голова студентської ради медичного коледжу ПДМУ Каращук Ірина взяла участь у неформальному спілкуванні з директором та представниками

Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги представникам студентського самоврядування, громадським активістам.

Участь студентів у форумі «Rep.Res 2.0» на базі Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого дала можливість здобувачам освіти коледжу проявити такі якості, як впевненість, відповідальність, толерантність, ініціативність, здатність висловлювати власні думки та вміння приймати рішення.

Голова Студентської ради коледжу також успішно пройшла навчання у Школі органів студентського самоврядування, яку проводила Студентська рада міста Полтава. Це навчання надало можливість розвивати практичні навички управління громадськими справами, засвоїти систему знань і навичок для виконання організаторських та дозвіллевих функцій майбутніх фахівців.

Студенти коледжу взяли участь у тренінгу на тему: «Соціальне підприємництво, як реальна можливість самореалізації молоді», що був проведений та організований ГС «Соціальне підприємство «Навчально-виробничий центр»» у партнерстві з ГС «Об'єднання соціальних підприємств України» за підтримки Департаменту економічного розвитку Полтавської облдержадміністрації на виконання Комплексної програми розвитку малого й середнього підприємництва в Полтавській області на 2017-2020 роки.

Студентська рада медичного коледжу ПДМУ задіяла студентів та з їхньою допомогою організувала збір іграшок для дітей з відхиленнями у розвитку.

Розвиток соціальної активності і лідерських якостей здобувачів освіти фахового медико-фармацевтичного коледжу відбувається також на заняттях у школі студентського активу «Лідер УМСА (ПДМУ) – 2019». Ця програма є однією з форм самоврядування, комплексним проектом, спрямованим на популяризацію діяльності органів студентського самоврядування університету, підвищення рівня самоорганізації студентського середовища, впровадження нових технологій роботи з

молоддю, розвиток соціальної активності і лідерських якостей студентів, сприяння у формуванні професійних та загальнокультурних компетенцій випускників університету [3].

Наш навчальний заклад пишається своїми студентками – представницями спортивного сектору, срібними та золотими призерками багатьох регіональних і міжнародних змагань (Марія Дьяченко, студентка II курсу має I місце на Чемпіонаті України серед молоді та юніорів, два II місця на Multinations Junior Swimming Meet (Міжнародні змагання з плавання, три золоті нагороди на Чемпіонаті області з плавання; Єлизавета Жалдак, студентка II курсу – II місце у Відкритому кубку Полтави з пляжного волейболу серед команд-любителів). Студентки є прикладом для наслідування, справжніми лідерками [4].

Отже, підбиваючи підсумки, зазначимо, що органи студентського самоврядування фахового медико-фармацевтичного коледжу ПДМУ мають широкі можливості впливу на рівнях студентської групи, відділення, гуртожитку, закладу в цілому. Це впливає на його структуру та на свідомість здобувача освіти. Головна мета діяльності органів студентського самоврядування полягає передусім у створенні комфортних умов для самореалізації молодих людей в інтересах особистості, суспільства і держави, впливі на формування лідерських і управлінських якостей, що здійснюється через постійну та кваліфіковану діяльність вищезазначеної структури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бородін Є.І., Тарасенко Т.М. Розвиток студентського самоврядування як напрям державної підтримки молоді в Україні / Є.І.Бородін, Т.М. Тарасенко // Державне управління та місцеве самоврядування. Збірник наукових праць. – 2010.
2. Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» | від 19.01.2010 № 1798-VI.

3. Сайт Полтавського державного медичного університету
[Електронний ресурс.] – Режим доступу: https://sp.umsa.edu.ua/лідер_умса.

4. Сайт фахового медико-фармацевтичного коледжу ПДМУ
/ [Електронний ресурс.] – Режим доступу:
<https://college.umsa.edu.ua/educational-work>.

ЗДОРОВ'Я ЯК СКЛАДОВА УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Доповідач: **Малик Агата,**

здобувачка освіти

Керівник: **Чечель І.Ю.,**

викладач внутрішньої медицини,

куратор студентського наукового товариства «In spe!»,

громадського університету «Вчись бути здоровим!»

Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І. Литвиненка

м. Кременчук

Стан здоров'я – найважливіший показник благополуччя суспільства, що віддзеркалює поточну ситуацію і опосередковано прогнозує майбутнє нації. Сприяння покращенню здоров'я є системною діяльністю майже всіх інституцій суспільства, яке пред'являє високі вимоги як до професійного фаху, так і до рівня фізичного розвитку та фізичної підготовленості представників спільноти. Існуюче протиріччя між потребою держави у формуванні здорового покоління і сучасними умовами життя та праці свідчить про необхідність орієнтації системи освіти на збереження здоров'я. Для нашої країни проблема здоров'язбереження є особливо актуальною.

Завдання закладу освіти полягає не лише в збереженні здоров'я студентів на період навчання, але і в підготовці їх до подальшого успішного і щасливого життя. Завдання здоров'язбережувальної педагогіки – забезпечити особистості дитини високий рівень реального здоров'я, сформувати культуру здоров'я [2]. Надалі вирішення проблеми збереження здоров'я особистості дитини потребує подальшого вирішення сучасних форм, методів та засобів впровадження здоров'язбережувальних технологій навчання в освітній простір закладів освіти.

Студентська молодь сьогодні розуміє: для досягнення в майбутньому успіху потрібна гарна спеціальність, різні соціальні та професійні навички, а також здоров'я для нормальної реалізації своїх задумів. У Кременчуцькому медичному коледжі ім. В.І. Литвиненка створені належні умови для повноцінного фізичного, інтелектуального, духовного розвитку, що забезпечує високоякісну фахову підготовку та соціалізацію.

Поглибленню практичної спрямованості навчання в коледжі сприяє плекання наукової думки, пошуку, інтегрування в громадську спільноту та медичне товариство м. Кременчука, що є запорукою успіху майбутнього фахівця, громадянина. Ці задачі вирішує створене за ініціативи В.І.Литвиненка (директор коледжу з 1971 р. по 2011 р.) студентське науково-дослідне товариство «In spe!» (диплом Міністерства освіти і науки України за кращий проект товариства, 2010 р.) та громадський університет «Учись бути здоровим!».

Важливу роль у формуванні професійного потенціалу майбутніх медичних працівників відіграє участь студентів в організованій і систематичній науково-дослідницькій діяльності та громадській просвітницькій роботі.

Університет «Учись бути здоровим!» працює за такими напрямками: науково-дослідницька робота, просвітництво, заходи з адаптації студентів нового набору, волонтерська діяльність, співпраця з випускниками та практичною охороною здоров'я.

Науково-дослідницька діяльність забезпечує єдність освіти і науки в підготовці майбутніх професіоналів, формування наукового світогляду студентів, оволодіння ними методологією і методами наукового пошуку; надання допомоги студентам у прискореному оволодінні професійними навичками; прищеплення студентам навичок самостійної роботи; дослідницьких умінь, розвиток творчої ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання на практиці; залучення здібних студентів до розв'язання наукових проблем; вироблення потреби у студентів-науковців у

систематичному оновленні та вдосконаленні своїх знань; розширення наукової ерудиції.

Молоді дослідники-науковці працюють над актуальними проблемами суспільства, медичної екології, медицини, а саме: захист прав людини та дитини, екологічне виховання, упровадження новітніх інформаційних технологій, просвітницька діяльність, волонтерство, національно-патріотичне виховання.

У секціях та гуртках студентського наукового товариства «In spe!» студенти безпосередньо спілкуються з провідними спеціалістами галузі.

25-26 березня 2021 року студенти Кременчуцького медичного фахового коледжу імені В.І. Литвиненка: Дмитро Сергеев, Світлана Васільєва, Агата Малик взяли участь у II Міжнародній студентській науковій конференції «International Medical Students Conference in Poltava (IMEDSCOP) 2021» та отримали сертифікати. Конференція відбулася в онлайн форматі, яка була присвячена 100-річчю Української медичної стоматологічної академії.

З творчою групою студентів відділення за спеціалізацією «Лікувальна справа» захистили проект «Шляхи зміцнення неспецифічного імунітету». Склали навчальну програму для широкого загалу, яка була відзначена дипломом фіналіста «Екософт- 2021».

Захищаємо інтегровані проекти в закладах освіти міста Харкова, Києва, Полтави, а саме: в Полтавському державному медичному університеті, Харківському національному університеті будівництва та архітектури, Харківському національному медичному університеті, Кременчуцькому національному університеті ім. М. Остроградського.

Другим напрямком університету є просвітництво. Варто зазначити, що у вимогах до кваліфікаційної характеристики фельдшера та медичної сестри головною соціальною спрямованістю є:

- вміння проводити профілактику захворювань;
- пропагувати основи здорового способу життя за допомогою різноманітних методів санітарно-освітньої роботи.

Прикладом такої роботи громадського університету «Вчись бути здоровим» є проведення майстер-класів, тренінгів зі здорового способу життя в закладах освіти Кременчука. А саме, презентували інтегровану програму «Методика подолання дефіциту селену в підлітків» у Кременчуцькому льотному коледжі ХНУВС; просвітницький проект «СНІД цілить у серце життя!» та інтерактивний проект «Вплив паління на організм людини» для студентів Кременчуцького педагогічного коледжу імені А.С. Макаренка.

Студенти коледжу разом із викладачами-клініцистами створюють наукові відеофільми, проводять заходи до міжнародних днів боротьби з цукровим діабетом, хворобами серця та артеріальною гіпертензією, інсультом, глаукомою, остеопорозом, психічними захворюваннями, СНІДом, туберкульозом. Як приклад цього, презентували інтегровану програму «Методика подолання дефіциту селену в підлітків» у Кременчуцькому льотному коледжі ХНУВС під керівництвом викладачів – Л.В. Юрченко та Л.Г. Луценко. Година спілкування «Туберкульоз: історія, факти, перспективи» в академічній групі 3 курсу відділення за спеціалізацією «Сестринська справа» під керівництвом куратора групи – Т.В. Середи. До міжнародного дня боротьби з туберкульозом презентували творчий захід «Життя – це боротьба!», присвячений долі та творчому шляху української письменниці – Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач-Квітки). Під час спілкування згадали інших видатних людей, які боролися з туберкульозом.

Девіз молодих науковців «Навчаючи інших, сам навчаєшся!». Тому багато уваги ми приділяємо адаптації студентів нового набору, що й є третім напрямком університету. Проводимо просвітницькі акції з питань здорового способу життя та протидії палінню.

Представники громадського університету «Учись бути здоровим!» навчаються роботі в команді, лідерству, колегіальності, комунікативності та емпатії.

Четвертим напрямком університету є волонтерство. Так студенти випускних груп відділення за спеціалізацією «Лікувальна справа» пройшли

успішно курс тренінгу «Коронавірусна інфекція: факти проти паніки» через платформу масових відкритих онлайн-курсів Prometheus та навчилися організувати доступ до об'єктивної, правдивої інформації з перевірених джерел; розпізнавати симптоми коронавірусного захворювання; визначати способи захисту від коронавірусу; працювали в кабінетах щеплень від COVID-19. Допомагають ветеранам педагогічної праці та колишнім співпрацівникам коледжу.

Професія медичного працівника усіма своїми гранями найчастіше доторкається до понять «екологія», «екобезпека як запорука здоров'я», «екологія душі», тому вивчення ролі чинників впливу навколишнього середовища на людину в процесі запобігання захворюваності й лікування є надзвичайно актуальними. Виховати майбутнього медичного працівника, як активного громадянина, не байдужого до питань безпеки навколишнього середовища, що має змогу аргументовано відстоювати своє право на безпечне довкілля – запорука побудови громадянського суспільства [4].

Стрімко розвиваються новітні освітні та інформаційні технології. Розуміння потреби сталості навколишнього середовища серед молоді пробудилося завдяки високим інформативним можливостям сучасності. Студенти нашого коледжу не стоять осторонь цих процесів, адже ми маємо давні традиції плекання наукової думки, формуємо дух творчого пошуку, традиції екологічного руху. Багато науково-просвітницьких проєктів присвячені цій тематиці, а саме: «Роль громадянського суспільства в забезпеченні захисту навколишнього середовища», «Біологічні наслідки аварії на ЧАЕС», «Мінеральні води України – унікальний дар природи» та інші.

Питання захворюваності та інші аспекти депопуляції населення наші студенти вивчали на прикладі Кременчуцького регіону в порівнянні з середніми показниками в Україні та з областями, що мають більший рівень депопуляції населення.

Отже, наша робота спрямована на розвиток особистості, яка здатна досягти успіху, мати достатньо компетенцій, відбутися в професії, бути активними в громадському житті та в гармонії з навколишнім світом. Маємо надію, що наша діяльність сприятиме підвищенню рівня здоров'я підлітків та молоді Кременчука.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Іноземцева В.Ю. Формування лідерських якостей в обдарованих дітей [Текст] /В.Ю. Іноземцева // Імідж. – 2015. – №3. – С. 62.
2. Бойко Т.В. Здоров'язберігаючі технології і сучасна система освіти // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 108.1. – С. 56-62.
3. Паламарчук Н. До виховання соціально активної особистості [Текст] /Н. Паламарчук //Освіта. Технікуми, коледжі. – 2016. – №1. – С. 75.
4. Андрущенко В.П. Екологічна політика і освіта: проблеми становлення / В.П. Андрущенко // Роздуми про освіту: статті, нариси, інтерв'ю. – К.: Знання України, 2004. – С. 253–258.
5. Лук'янова Л.Б. Екологічна складова Державного стандарту професійно-технічній освіти / Л.Б. Лук'янова // Педагогіка та психологія професійної освіти: результати досліджень та перспективи : зб. наук. пр. / [за ред. І.А.Зязюна, Н.Г. Ничкало]. – К., 2003. – С. 420.
6. Про концепцію екологічної освіти в Україні. Рішення Колегії Міністерства освіти та науки України №13/6-9 від 20.12.2001 // «Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України». – №7, квітень, 2002 р. – С. 3.

УДК 641.66

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА
«РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ: МІФ ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ?»

Доповідач: **Єфименко Артем,**

здобувач освіти

Керівник: **Кулай Н.І.,**

викладач внутрішньої медицини

Полтавський базовий медичний фаховий коледж

м. Полтава

Мета дослідження: Дослідити обізнаність різних груп населення м. Полтави щодо користі та шкоди різних видів продуктів.

Завдання:

1. Ознайомитись з поняттям «Раціональне харчування»;
2. Висвітити основні характеристики прийомів їжі та цікаві факти про втрату ккал;
3. Провести анкетування серед різних груп населення м. Полтави;
4. Оцінити результати анкетування;
5. Розробити практичні рекомендації щодо підтримання у тонусі шлунково-кишкового тракту та покращення загального стану людини завдяки раціональному харчуванню.

Наукова новизна: Визначення обізнаності різних груп населення м. Полтави щодо користі та шкоди різних видів продуктів методом анкетування.

Практичне значення: Отримані результати дали змогу розробити практичні рекомендації щодо підтримання у тонусі шлунково-кишкового тракту та покращення загального стану людини завдяки раціональному харчуванню.

Раціональне харчування – це регулярне потрапляння в організм багатьох речовин – білків, жирів, вуглеводів, вітамінів та мікроелементів. І всі ці речовини повинні бути у їжі в достатній кількості і оптимальному співвідношенні. Саме збалансоване, повноцінне харчування – запорука гарного настрою та високої працездатності.

З іншого боку недостатнє та незбалансоване харчування призводить до порушення здоров'я. Це супроводжується частими застудними та інфекційними захворюваннями, зниженням стійкості до дії шкідливих чинників зовнішнього середовища. Погане харчування призводить до порушень обміну речовин і розвитку тих чи інших захворювань(частішають хвороби серцево-судинної системи, онкопатологія), збільшується кількість так званих «захворювань цивілізації» – ожиріння, цукровий діабет, атеросклероз і ін. Зменшується тривалість життя та зростає смертність населення України у порівнянні із розвиненими країнами.

Дружина Президента Олена Зеленська заявила, що 2021 рік буде присвячений поновленню меню в школах, і показала на інфографіці зміни у харчуванні. «Діти – наше майбутнє. Від здоров'я кожної дитини залежить добробут усієї нації. Можливо, це звучить пишномовно, але це правда. Кожен батько та мати хочуть, щоб їхні діти харчувалися здоровою їжею як вдома, так і в школі», – заявила Зеленська.

Тому починаючи із 1 січня 2021 року стало заборонено використовувати в школах для харчування ковбаси, сосиски, рибні консерви, енергетичні напої, кавові напої. Обмежено споживання солі до 4 г на добу та цукру на рівні не більше 5г цукру на 100 г готової страви. Дозволено не більше двох страв смаженої їжі на тиждень.

В умовах метушливого життя більшість населення нашої планети, особливо підлітки, нехтують корисною їжею і обирають фаст-фуд. Саме тому правильно сформоване уявлення про раціональне харчування є надзвичайно актуальним.

Правила прийомів їжі:

Сучасні рекомендації дієтологів в галузі раціонального харчування такі:

Дотримуйтесь правила 25-50-25 для визначення кількості калорій на кожен прийом їжі: 25% калорій повинні припадати на сніданок, 50% – на обід, 25% – на вечерю. Це допоможе утримувати нормальну вагу тіла.

Регулярність харчування. Доцільність прийому їжі в один і той же час обумовлена умовно-рефлекторними реакціями організму на виділення слини, шлункового соку, жовчі, ферментів, тобто всього комплексу факторів, що забезпечують нормальне травлення.

Кратність харчування протягом доби. Дослідження показали, що одно-або дворазове харчування несприятливо впливають на здоров'я і призводять до ряду захворювань. Здоровій людині рекомендується трьох-, чотириразове харчування з можливістю додаткового прийому їжі (сік вранці, стакан кефіру перед сном і т.д.).

Сідати необхідно за стіл тільки з відчуттям голоду. Не намагайтеся наїдатися про запас. Розрізняти голод і спрагу. Іноді краще просто попити, ніж поїсти. Їжу приймати три-чотири рази на день, в проміжках між їжею не перекушувати, можна тільки пити воду або сік.

Слід робити не менше 20-30 жувальних рухів перед проковтуванням. Більшість людей проковтують їжу всього лише після п'яти – восьми жувальних рухів. Треба вчитися жувати повільно.

Не слід запивати їжу водою, так як це призводить до розрідження шлункового соку і зниження активності травлення. Воду можна пити за 15-20 хвилин до їжі, або через дві години після неї.

Не можна вживати занадто гарячу або занадто холодну їжу. Це шкідливо для печінки, однак поступове звикання до холодної сирій води, аж до температури талої води, корисно для загартовування та здоров'я.

При варінні овочі втрачають 90% своїх енергетичних якостей і тому краще вживати їх сирими, приготованими на пару або печеними.

По даними Гарвардської школи громадської охорони здоров'я, в США більше 50% злжкисних утворень шлунка і підшлункової залози є наслідком надмірного споживання кави.

У першій половині дня перевагу слід надати продуктам, багатим білком і жирами, оскільки вони поліпшують обмін речовин, довше затримуються в шлунку, довше підтримують відчуття ситості, збуджують нервову систему (м'ясо, риба, яйця, сир, каші, страви з бобових).

Вечеря повинна включати молочні та овочеві страви, які не викликають перезбудження нервової системи перед сном. На ніч не можна переїдати, але й не можна лягати спати голодним. Порушення режиму харчування – одна з поширених причин розладу шлунка і дванадцяти палої кишки, хронічних гастритів та інших захворювань органів травлення.

Не нехуйте нормою солі, не випивайте багато рідини, кави. В добовому раціоні повинно міститися не більше 6-10 г солі, до 2,5л рідини (вільної і в складі різних продуктів і страв).

Обмежити, або ще краще відмовитися від вживання алкогольних напоїв, які порушують обмін речовин, викликають запальні процеси в слизовій оболонці травного каналу, утруднюють засвоєння харчових речовин – вітамінів, мінеральних солей тощо.

Уникайте шкідливих звичок у харчуванні.

Факти про втрату калорій:

1. Плавання (середня швидкість): 600 ккал/год;
2. 7-8-годинний сон: 380-430 ккал;
3. Викопування картоплі: 250-300 ккал/год;
4. Велосипедна їзда (легкий темп): 280 ккал/год;
5. Гра в шахи (турнір): 280 ккал/год;
6. Гра на гітарі: 100-120 ккал/год;
7. Декламація авторських творів перед аудиторією: 80-90 ккал/год.

Анкета для студентів:

1. Чи знаєте Ви суть раціонального харчування?
2. Ви харчуєтесь 3-5 разів на добу?
3. У вашому харчуванні переважають продукти, багаті на корисні мікро/макро-елементи?
4. Фаст-фуд – Ваш ворог?
5. Краще з'їсти суп, ніж чипси?

Проаналізувавши дані таблиці, створеної на основі анкетування, спостерігаємо таку тенденцію, що студенти Полтавського базового медичного фахового коледжу мають найвищу обізнаність щодо користі та шкоди різних видів продуктів, ніж доросле населення м. Полтави. Школярі виявилися найменш обізнаними щодо даної проблеми, що пов'язано з відсутністю належного рівня знань, оскільки батьки досить часто нехтують раціональним харчуванням їхніх дітей. Також встановлено, що у студентів є певні неточності щодо маловідомих проблем, які пов'язані з вживанням продуктів. Проаналізувавши цю ситуацію, ми розробили **практичні рекомендації** для студентів для різних груп населення м. Полтави:

1. Дотримуватись правила 25-50-25;
2. Обмежити продукти фаст-фуду;
3. Слідкувати за своїм способом життя;
4. Створити план харчування;
5. Пити достатньо рідини;
6. Прибрати з раціону страви з високим вмістом солі, цукру, жиру;
7. Намагайтесь споживати у більшій відносній кількості овочі, фрукти та кисломолочну продукцію.

Висновки. Людина, аби жити, мусить харчуватись, бо їжа – це основа, без якої організм не може функціонувати, вона дає нам енергію, котра забезпечує нормальну роботу організму, будівництво й оновлення всіх його структур. Треба усвідомлювати, що надлишок енергії так само небезпечний, як і її нестача. Організм, не маючи змоги використати всю енергію, відкладає зайве у вигляді жирів, і людина починає набирати вагу,

що може мати вкрай погані наслідки для здоров'я, не кажучи вже про естетичний бік проблеми. Правильне харчування сприяє збереженню здоров'я, опору шкідливим впливам довкілля. Воно підвищує фізичну та розумову працездатність і таким чином забезпечує активне довголіття людини. Продукти харчування мають виконувати водночас три основні функції:

- постачати необхідний матеріал для побудови й оновлення клітин;
- постачати енергію для функціонування організму (кровообіг, виділення тепла, секреція залоз, м'язові зусилля, робота мозку та ін.);
- надавати організмові здатність чинити опір хворобам. Для доброго засвоювання їжі та нормальної життєдіяльності організму потрібне його постачання усіма харчовими речовинами в певних співвідношеннях між ними.

Дослідження раціонального харчування серед населення м. Полтава має бути продовжено. До перспективних напрямків подальших досліджень можна віднести, зокрема, розкриття вікової, гендерної, релігійної, алергологічної, психологічної специфіки харчування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.bsmu.edu.ua/blog/2090-zdorove-harchuvanja/>
2. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ua.textreferat.com/referat-16776-1.html>
3. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://labcentr.kr.ua/?p=4920>
4. Значення раціонального харчування для підтримки здоров'я молоді/О. В. Кузьмінська, М.С. Червона – К.: Державний інститут проблем сім'ї та молоді, Український ін-т соціальних досліджень, 2004. – Кн. 4. – 128 с. – (Серія «Формування здорового способу життя молоді». У 14 кн.).

5. Монтиньяк М. Я ем, значит, я худею. Для всех, всех, всех... – М., 2003. – 268 с.
6. Рациональне харчування / Смоляр В.І. - Київ: Наук. думка, 1991.

УДК 373.3.091.3:614.253.5

**ПОШУКОВІ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ АСПЕКТИ
ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«IN SPE!», СПРЯМОВАНІ НА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ**

Доповідач: **Скляр Костянтин**,
здобувач освіти
Керівник: **Соляник В.В.**,
викладач внутрішньої медицини
Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І. Литвиненка
м. Кременчук

Сучасні реалії (розширення мікробного «пейзажу» за рахунок невідомих бактеріально-вірусних асоціацій, резистентність до антибіотикотерапії вади самодіагностики, поліпрагмазії та гіпердіагностики) визначили пріоритетним напрямком зміцнення імунного опору людини. Основною складовою цієї комплексної проблеми є усвідомлений молоддю пріоритет здорового способу життя. За даними ВООЗ, 50 % здоров'я залежить саме від цього.

Пропаганда здорового способу життя для збереження і зміцнення здоров'я студентів, адаптація функціональних можливостей організму для покращення імунітету, розвиток систем життєвого забезпечення: серцево-судинної, дихальної та нервової системи; сприяти впевненості життєвого вибору молодій людині для створення умов гармонійного розвитку душі і тіла – мета нашого проекту [6].

Нераціональна антибіотикотерапія, технології вирощування і виробництва м'яса, молока привели до значного розширення поняття толерантності бактеріально-вірусних асоціацій до лікування. Неспецифічний імунний опір сучасної молоді значно знижений і не завжди справляється з викликами, що бентежать суспільство і ми, як представники медичної

спільноти, ставили задачу знайти інтегративний підхід до проблеми (поєднання досягнень доказової медицини та емпіричні дослідження) [1].

Як шляхом тренування серцево-судинної системи протистояти новим атакам бактеріально-вірусних асоціацій? Відомо, що ендотелій артеріальних судин реагує запаленням на атаку шкідливих агентів, що в подальшому змінює реологічні властивості крові та веде до тромбоутворення [7].

В дослідженнях визначали: співвідношення ваги і зросту, визначили коефіцієнт кожного пацієнта та порівняли його з нормою (ІМТ); провели моніторинг електрокардіограми; визначили сатурацію тканин. Визначали критерії імунного опору за стандартним оцінюванням. Дослідження проводилися на базі навчально-практичного комплексу коледжу, функціонально-діагностичного відділень закладів охорони здоров'я, оздоровчого центру закладу відновленого лікування.

У дослідженні взяли участь 24 студенти у віці 16-50 років з різним рівнем фізичної підготовленості та станом серцево-судинної системи. Перед дослідженням ми визначили: співвідношення ваги і зросту, визначили коефіцієнт кожного пацієнта та порівняли його з нормою (ІМТ); провели моніторинг електрокардіограми; визначили сатурацію тканин пульсоксиметром; визначили ЧСС та тиск, провели спірометричне дослідження, біохімічне дослідження крові, що занесли до початкових даних в протоколи досліджень.

Було проведено опитування студентів за напрямком «Ознаки зниження імунітету».

Табл. 1.

Запитання	I група (Контрольна) Студенти (8 осіб)	II група (16-20 років) Студенти(8 осіб)	III група (16-20 років) Студенти (8 осіб)
Застудні захворювання (4-5 разів на рік)	–	5 осіб	4 особи
Ангіни	3 особи	4 особи	4 особи
Фурункульоз	1 особа	3 особи	–
Загострення герпеса	3 особи	6 осіб	3 особи
Загальна слабкість	–	4 особи	6 осіб
Зменшення працездатності	1 особа	4 особи	6 осіб
Розлади травної системи	2 особи	4 особи	6 осіб

При дослідженні використовували сучасні контрольні-діагностичні медичні прилади. Пульсоксиметр – це медичний прилад, призначений для вимірювання насичення гемоглобіну артеріальної, капілярної крові киснем (сатурації). Сатурація – насичення рідини газами.

Використовували фітнес-браслет – пристрій або мобільний додаток, призначений для моніторингу показників пов'язаних з фітнесом: пройдена відстань, споживання калорій, показники серцевого ритму та якості сну.

Контролювали артеріальний тиск. Знімали електрокардіограми. Проводили дослідження на велотренажері. Визначали тест на тредміле. Бігова доріжка.

Дані тести важливі для визначення відповідності фізичного розвитку підлітка віковим нормам, вибір навантажень при фізичному вихованні і спорті.

Після тестування були сформовані три групи учасників:

3 група: незначні фізичні навантаження викликають втому, задишку, серцебиття, які зникають в стані спокою. Учасники мають надмірну вагу, страждають на часті респіраторні захворювання.

2 група: проблеми серцево-судинної і дихальної системи виникають при навантаженнях середнього ступеня; незначні прояви дистонії і проблеми з масою тіла.

1 група: контрольна. Студенти, які мають достатній рівень фізичної підготовки.

Після обстеження у 3 групи були виражені прояви гіпоксії, тахікардія в стані спокою, прояви артеріальної гіпертензії при контролі артеріального тиску і зміни ЕКГ, а саме на ЕКГ: у декількох пацієнтів був підйом сегмента ST більший ніж 2 мл, а зубець Т гострокінцевий, також були виявлені відхилення в негативний бік від норми при порівнянні коефіцієнтів ваги та зросту. Після фізичного навантаження виникає слабкість, задишка, серцебиття, які зникають в стані спокою (табл. 3).

Після обстеження 2 групи, в стані спокою ЧСС – 70-80, АТ – 120/80 (табл. 3).

Значна кількість студентів мали проблеми з вагою, зміни на ЕКГ: систолічна тахікардія, гострий зубець Т, що свідчить про наявність гіпоксії.

Після обстеження 1 групи: на ЕКГ особливих змін немає, АТ в нормі. Є особи з коефіцієнтом ваги більше від норми, середній показник пульсу при навантаженні складав 120-130 ударів за хвилину (табл. 3).

У студентів усіх трьох груп при дослідженні ревмопроб (біохімічний аналіз крові) були виявлені верхні межі норми.

Особливою умовою, яку ми донесли до груп, була систематичні фізичні навантаження в зручний час доби, але не слід приймати їжу раніше, ніж за 1,5-2 години до початку занять. Перед початком ходьби потрібно зробити невелику розминку, що складається з динамічних вправ, які допоможуть розігріти суглоби і активізувати кровообіг. А завершити заняття слід вправами на розтягування передньої і задньої поверхні стегна, а також литкових м'язів.

Для 3 групи ми рекомендували звичайну ходьбу, при якій пульс людини в середньому підвищується до 80-110 ударів в хвилину, що є помірним навантаженням, що призводить до тренування серцевого м'яза. Так як серце працює в посиленому режимі, то артеріальний тиск підвищується, і організм включаються механізми, спрямовані на зниження артеріального тиску.

Саме така активність є нормою і, по даним досліджень спеціалістів з ЄС, на 30-40% знижує ризик виникнення серцево-судинних захворювань, діабету і навіть онкологічних захворювань.

Для 2 групи рекомендували звичайну і на додаток скандинавську ходьбу. Унікальність методу полягає у тому, що під час занять, задіяні всі групи м'язів.

Дані дослідження через 6 місяців.

Табл. 2.

Запитання	I група (Контрольна) (8 осіб)	II група (16-20 років) (8 осіб)	III група (16-20 років) (8 осіб)
Застудні захворювання (4-5 разів на рік)	–	5 осіб	4 особи
Ангіни	–	2 особи	3 особи
Фурункульоз	–	1 особа	–
Загострення герпеса	2 особи	3 особи	1 особа
Загальна слабкість	–	2 особи	3 особи
Зменшення працездатності	–	2 особи	3 особи
Розлади травної системи	1 особа	2 особи	3 особи

Табл. 3.

Середні показники	1 група		2 група		3 група	
Маса тіла	10-30% (+ 10-15 кг)		8-10% (+5-10 кг)		норма	
	До навантаження	Після навантаження	До навантаження	Після навантаження	До навантаження	Після навантаження
АТ	90/70	110/80	110/90	120/80	120/80	120/80
Пульс	70-90	150-180	60-80	150-170	55-60	150-160
Сатурація	96	94	98	96	100	98
ЕКГ	Тахікардія	Тахікардія Гіпоксія міокарда	Незначна тахікардія	Тахікардія гіпоксія міокарда	Норма	Тахікардія

Проаналізувавши динаміку показників на початку і після дослідження, ми зробили висновок, що разом з біофізичними параметрами функціонування серцево-судинної системи покращились біохімічні параметри гостро фазових реакцій (нижня межа N).

У всіх групах відмічаються позитивні зміни, а особливо в 3 групі – зменшення маси тіла, нормалізація показників серцевої діяльності.

Наші рекомендації:

- 1) фізичні навантаження, які не потребують спеціальних вмінь;
- 2) можливість контролю клінічної і фізіологічної інформації в динаміці;
- 3) шляхом тренування серцево-судинної системи зміцнювати неспецифічний імунний опір.

1 група – 210 хвилин інтенсивності в тиждень (30 хвилин в день).

2 і 3 група – використовувати додатково 10 хвилин інтенсивного навантаження.

Загальний висновок:

Для збереження імунітету потрібно:

- 1) визначити рівень здоров'я серцево-судинної, дихальної системи та нервової системи;
- 2) тестовий контроль через певний проміжок часу для визначення об'єму фізичних навантажень;
- 3) підбір фізичних навантажень, які стимулюють захисні сили організму, нормалізують емоційну сферу студентів.

Результати та висновки дослідження проекту впроваджені в просвітницьку діяльність студентського наукового товариства «In spe!» та громадського університету «Вчись бути здоровим», що об'єднує педагогічну, студентську та шкільну спільноти міста Кременчука.

Висновки. Отже, до недавнього часу питанням профілактики захворювань та передаванні молоді інформації та певних знань забезпечувалось спеціалістами. Проте більш ефективним, ми вважаємо, є поширення значимої інформації серед своїх однолітків за принципом «рівний – рівному», оскільки саме особистісний приклад може бути не тільки зразком для позитивної поведінки, але й формувати новий стиль молодіжної поведінки, коли здоровим бути модно та сучасно.

Дана робота не може бути виконана за один, два чи більше разів. Це має бути постійна діяльність в даній проблематиці. Перспективами подальших наших розвідок у даному напрямі дослідження є розроблення і впровадження в молодіжне середовище інноваційних методик формування здорового способу життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Фойняк В.М., Бондаренко А.Д., Діденко О.М., Шаповал Н.Л. / Навчальний посібник з внутрішньої медицини: навчальний посібник (ВНЗ I-III р. а.) / В.М. Фойняк, А.Д. Бондаренко, О.М. Діденко, Н.Л. Шаповал. – ВСВ «Медицина, 2010. – 248 с.
2. Цибенко В.О. Фізіологія серцево-судинної системи. – К.: Фітосоціоцентр, 2002. – 248 с.
3. Шевчук В.Г. Посібник з фізіології. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 576.: іл. ISBN 966–8609–17–4.
4. Хрипкова А.Г. Вікова фізіологія. – К.: Вища школа, 1982. – 268 с.
5. Киселевська С.М., Євсюкова Т.В. Здоров'я та біологічний вік: методичні вказівки для студентів спеціальної медичної групи / уклад.: С.М. Киселевська, Т.В. Євсюкова. – К.: КНУБА, 2017. – 27 с.
6. Казмирчук В.Е., Ковальчук Л.В., Мальцев Д.В. Клінічна імунологія та алергологія з віковими особливостями. – К.: ВСИ Медицина, 2012. – С. 64, 89-96, 126.
7. Дмитроца О.Р., Швайко С.Є., Гінайло Л.М. Вікова фізіологія. / Опорний конспект лекцій: [посібник]. Волинський державний університет імені Лесі Українки. – Луцьк. 2007.

УДК 502:37.017:17:614.213

**ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕТИЧНИХ
ЦІННОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ФАХОВОГО МЕДИКО-
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО КОЛЕДЖУ**

Доповідач: **Волков Ілля**,

здобувач освіти

Керівник: **Воробйова О.М.**,

викладач

фаховий медико-фармацевтичний коледж

Полтавського державного медичного університету

м. Полтава

Україна поступово входить до європейського співтовариства, тому вітчизняна освіта має завдання забезпечити виховання особистості з високим рівнем моральної культури, що орієнтована на загальнолюдські цінності, сучасні соціокультурні стандарти. Формування ціннісних орієнтацій у студентської молоді на цьому етапі розвитку суспільства викликає занепокоєння. У молодого покоління змінюються усталені духовні цінності, зростають прояви агресії. Наслідком цього є виникнення негативних соціальних проблем.

Актуальною проблемою сучасного суспільства залишається формування у молодого покоління еколого-етичних цінностей. Адже сучасна екологічна ситуація викликає занепокоєння, загрожує здоров'ю та життю населення планети. Згідно позицій екологічної етики, предметом якої є духовні і моральні аспекти ставлення людини до неживої та живої неживої природи, пріоритетним є гармонійне та рівноправне співтовариство людини та інших живих та неживих природних компонентів. Всі екосистеми, природні об'єкти, так як і людина, володіють притаманною їм внутрішньою

цінністю. Дослідники вважають, що наявність внутрішньої цінності є достатньою для поваги та збереження природи [2; 12].

Екологічна криза вимагає інтенсивного екологічного виховання всього населення, зокрема студентської молоді. Перед навчальними закладами стоїть важливе завдання – формування еколого-етичних цінностей у здобувачів освіти.

Метою нашої статті є розкриття методичних аспектів формування еколого-етичних цінностей у навчально-виховному процесі фахового медико-фармацевтичного коледжу.

На сьогоднішній день у фаховому медико-фармацевтичному коледжі Полтавського державного медичного університету готують фахівців за освітньо-професійними програмами: Сестринська справа, Стоматологія ортопедична, Фармація. Одним із напрямів виховної роботи навчального закладу є екологічний. Під час навчання в закладі відбувається становлення основ екологічної культури та екологічної компетентності, формування цілісного світогляду, що є складовими інтелектуальної сфери.

Протягом останніх двох років у коледжі з метою формування в молоді відповідального ставлення до довкілля, виховання особи, здатної до практичної діяльності, пропаганди екологічних ідей, захисту і поліпшення довкілля за участю викладачів та студентів відбувались різноманітні заходи. Зокрема, проведено круглий стіл «Питна вода – майбутнє людства», присвячений Міжнародному десятиріччю дій «Вода для життя», оголошеному Генеральною Асамблеєю ООН. Також вагомим внеском стала участь студентів та викладачів у проведенні Дня благоустрою території у рамках щорічної всеукраїнської акції «За чисте довкілля». Здобувачі освіти коледжу разом з викладачами із задоволенням взяли участь у заходах, спрямованих на відзначення Дня Землі.

Відзначення річниці аварії на Чорнобильській АЕС у закладі відбувається щорічно. У академічних групах проводяться виховні години, студенти та викладачі коледжу, за підтримки управління культури

Департаменту культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради, приєднались до музейного non-stop-у до 35-ї річниці Чорнобильської трагедії, проведеного Полтавським літературно-меморіальним музеєм ім.І.Котляревського [4].

Всеукраїнська акція «Відновлюємо ліси разом», що проводилась з метою розуміння важливості лісів для існування життя на планеті, поліпшення екологічної ситуації в Україні, виховання у підростаючого покоління і дорослих шанобливого ставлення до природи також підтримана здобувачами освіти коледжу на належному рівні.

В Україні на сьогоднішній день проводиться багато масових натуралістичних заходів серед молоді, і деякі з них спрямовуються на охорону фауни та її збагачення. Так, здобувачі освіти фармацевтичного відділення взяли участь у заході, що відбувся в рамках комплексної програми охорони та використання корисних комах. Еколого-натуралістичний похід «Біошит» проводився з метою залучення молоді до роботи по дослідженню і впровадженню в практику біологічних методів захисту лісу, саду та сільськогосподарських культур від шкідників в Україні.

Протягом навчального року здобувачі освіти відвідують Ботанічний сад Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, що має дендрарій, відділи квітково-декоративних, сільськогосподарських та лікарських рослин, зелений клас, плодовий сад та музей українського квітникарства просто неба. Там для відвідувачів проводяться цікаві екскурсії, метою яких є сприяння розвитку пізнавальної зацікавленості, розуміння основ раціонального природокористування, формування екологічного мислення, бережливого ставлення до природи, прищеплення любові до свого краю.

Пізнавальними є також екскурсії до Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру, який має відділи екології та охорони природи, сільського господарства, біології та методичної роботи. Екскурсії проходять у лабораторії зоології та на зоолого-тваринницькій базі закладу. Працівники

центру надають консультації студентам коледжу, викладачам з різноманітних питань еколого-натуралістичного спрямування.

Фаховий медико-фармацевтичний коледж має медичне та фармацевтичне відділення. Освітніми програмами закладу передбачено вивчення дисциплін природничо-наукового циклу у складі обов'язкової та вибіркової компоненти, а саме – «Біології і екології», «Хімії», «Основ мікробіології», «Основ екології та профілактичної медицини», «Росту і розвитку людини», «Гігієни з основами екології», «Фармакогнозії». Перелічені дисципліни тісно пов'язані з екологією. Під час їх вивчення здобувачі освіти мають змогу ознайомитися з різними підходами та аспектами природоохоронної справи [5].

На заняттях біології і екології висвітлюються екологічні проблеми, пояснюються принципи цих проблем, а також прогнозуються імовірні наслідки. Для того, щоб описувати екологічні системи і здійснювати керування ними, необхідно досліджувати хімічні механізми взаємодії між людиною, середовищем, у якому вона живе, а також окремими екологічними підсистемами. Досить важливою складовою процесу розвитку цивілізації є хімічне виробництво, без якого важко уявити життя на Землі. Воно має великий вплив на екологічну ситуацію на планеті, також за його допомогою можливо ефективно подолати негативні наслідки людської діяльності. Під час вивчення хімії здобувачі освіти отримують ґрунтовні знання з охорони навколишнього середовища, це сприятиме в майбутньому відповідно поводитися на виробництві, у побуті та природі.

Під час вивчення мікробіології вивчаються взаємозв'язки між мікроорганізмами та екологічним середовищем їх існування. У вивченні дисципліни «Ріст і розвиток людини» увага приділяється екологічним факторам, що впливають на ріст і розвиток людського організму. А майбутні фармацевти під час вивчення дисципліни «Фармакогнозія» досліджують лікарські рослини, рослинну сировину, з якої виготовляють ліки, запаси

лікарських рослин дикої природи з метою раціонального використання природних рослинних ресурсів.

Найчастіше у формуванні екологічної компетентності під час викладання вище перелічених дисциплін, які викладаються в фаховому медико-фармацевтичному коледжі, використовують такі форми еколого-етичної освіти, як інтегровані заняття, різноманітні конференції, семінари, заняття-екскурсії, виконання екологічних проєктів, заняття з використанням мультимедіа.

На формування у молоді еколого-етичних цінностей при вивченні дисциплін мають вплив такі взаємопов'язані складові: екологічні знання, екологічні переконання, екологічна діяльність.

Екологічні знання – це дослідження здобувачами освіти коледжу досвіду природоохоронної роботи; оволодіння знаннями про екологічну обстановку в Україні; вивчення різноманітної інформації, що стосується охорони тваринного та рослинного світу. Екологічні переконання формуються шляхом обговорення, дискусії та конференції. Екологічна діяльність передбачає природоохоронну діяльність та пропаганду, екологічні проєкти [1; 25].

Отже, в сучасних реаліях життя простежується загострення глобальних екологічних проблем, необхідною стає конкретизація моральних норм і правил поведінки населення планети, які стосуються навколишнього середовища, а також впровадження в життя еколого-етичних цінностей. Це допоможе зберегти життя на планеті. Тому формування еколого-етичних цінностей у здобувачів освіти фахового медико-фармацевтичного коледжу є важливим завданням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Воробйова О.М., Куценко Н.П. Сучасний погляд на формування екологічної компетентності здобувачів освіти фахового медико-фармацевтичного коледжу//Сучасні напрями розвитку педагогіки та

педагогічної психології; актуальні питання філології та мовознавства: матеріали міжнародної спеціалізованої наукової конференції, м. Тернопіль, 19 березня, 2021 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. – Вінниця: Європейська наукова платформа, 2021. – С. 23-26.

2. Ліпич І.І. Екологічна діяльність як складова соціокультурного процесу: автореф. дис. канд. філос. наук: 09.00.03 /І.І. Ліпич; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2008. – 18 с.

3. Моторна Л.В. Системний підхід у сфері екологічної освіти та виховання у ВНЗ I-II рівнів акредитації // Проблеми освіти: науково-методичний збірник, 2006. – Третій спеціальний випуск. – С. 333-337.

4. Сайт Полтавського державного медичного університету [Електронний ресурс.] – Режим доступу: <https://www.pdmu.edu.ua/>.

5. Сайт фахового медико-фармацевтичного коледжу ПДМУ [Електронний ресурс.] – Режим доступу: <https://college.umsa.edu.ua>.

УДК 355.097:2

**ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛОНТЕРСЬКОГО ЗАГОНУ «ТУРБОТА»
ПОЛТАВСЬКОГО БАЗОВОГО МЕДИЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ**

Доповідач: **Косімова Лола**,
здобувачка освіти

Керівник: **Чемісова Т. С.**, к. психол. наук,
заступник директора з виховної роботи,
Полтавський базовий медичний фаховий коледж
м. Полтава

Сьогодні засоби масової інформації все частіше інформують про діяльність організацій, які надають допомогу людям на засадах безоплатності та добровільності. Різноманітні напрями, форми та методи волонтерської діяльності відкривають широкі перспективи для дослідження впливу волонтерства на процес професійного становлення студента-медика.

Волонтерство – елемент особистісного розвитку, набуття нових знань і навичок, удосконалення здібностей, стимулювання ініціативи та творчості [2, с. 491]. У ХХ столітті волонтерство активно розповсюджувалося. Воно виявилось, зокрема, в допомозі постраждалим після Першої світової війни. У середині століття з'явився Координаційний комітет міжнародної волонтерської служби (CCIVS) під егідою ЮНЕСКО зі штаб-квартирою в Парижі [1, с. 7-21].

З 1970 року Міжнародна асоціація добровольчих зусиль кожні два роки проводить Всесвітню конференцію волонтерів. На такій конференції, що проходила 1990 року в Парижі, було прийнято першу Загальну декларацію волонтерів. Цей документ ключовими позиціями щодо визначення сенсу волонтерства подає наступне:

1) на рівні суб'єктів (індивідуально-особистісний рівень) підкреслюється осмислений і усвідомлений вибір діяльності;

2) на рівні спільноти (соціальний рівень) – позитивна орієнтація на солідарність, об'єднання з іншими людьми на спільну діяльність з метою поліпшення якості життя; 3) на рівні суспільства (соціетальний рівень) – значущість збалансованого економічного і соціального розвитку [2, с. 492].

У Полтавському базовому медичному фаховому коледжі вже 20 років діє волонтерський загін «Турбота» – неодноразовий переможець всеукраїнських, обласних, міських конкурсів. Волонтери разом з представниками Полтавського міського та обласного Товариства Червоного Хреста, Полтавського літературно-меморіального музею В.Г. Короленка, Полтавського міського центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю, благодійним фондом «Карітас Полтава», Полтавською обласною універсальною науковою бібліотекою імені І. П. Котляревського проводять роботу у трьох напрямках:

- інформаційно-просвітницький;
- благодійний;
- медико-соціальний.

Традиційними стали ініційовані головою Обласного Товариства Червоного Хреста Плюсніною Іриною Аркадіївною соціальні акції: «Здоровим бути здорово», «Зупинимо СНІД разом!», «Не мовчи», «Разом з Товариством Червоного Хреста проти туберкульозу». Вони спрямовані на попередження туберкульозу, ВІЛ-СНІДу, жорстокості, насильства, негативних явищ у молодіжному середовищі та пропаганду здорового способу життя, виховання гуманізму і милосердя.

Тренінги: «Стань героєм – врятуй життя!», «Тактика спеціального навчання: умовний теракт – потерпілих врятовано!» націлені на оволодіння практичними навичками щодо надання першої невідкладної допомоги потерпілому.

Благодійні акції «5 картоплин» та «Привітай ветерана» – проводяться напередодні Дня людей похилого віку та до Дня визволення Полтави від нацистських загарбників, Дня пам'яті та примирення і Дня Перемоги над

нацизмом у Другій світовій війні. Волонтери надають матеріальну (продукти харчування) допомогу і психологічну підтримку (благодійні концерти) ветеранам.

Акція «Підтримай бійця» також спрямована на допомогу воїнам, які перебувають у зоні ООС чи знаходяться на лікуванні в Полтавському воєнному госпіталі.

На порятунок хворих, які потребують донорської крові, проводиться акція «Збережи життя! Стань донором!». Велика увага приділяється дітям, хворим на онкологічні захворювання та туберкульоз. Саме для їхньої підтримки проводяться благодійні акції: «Діти – дітям», «Подаруй усмішку», «Добротою себе вимірйай». Волонтери закупляють іграшки, канцелярські товари, різні смаколики і обов'язково готують розважальну програму, розуміють: дітям надзвичайно потрібне спілкування, увага і турбота, бо лише це може запалити в їхніх очах іскорку надії. Разом з представниками Товариства Червоного Хреста волонтери відвідують хворих дитячого онкогематологічного відділення Полтавської міської лікарні та дитяче відділення Полтавського обласного протитуберкульозного диспансеру і влаштовують справжнє свято.

Щороку в третю суботу вересня вся Україна долучається до Всесвітнього Дня Прибирання «World Cleanup Day» (в межах проєктів Всеукраїнського молодіжного руху «Let's do it, Ukraine»). Волонтери загону «Турбота» також беруть участь у цьому заході – допомагають прибирати парки, прирічкові території, місця відпочинку, весело проводять час і головне – роблять неймовірно корисну справу.

Не менш важливою складовою нашої діяльності є просвітницька робота серед населення у рамках якої, наші волонтери сприяють обізнаності населення, а саме інформують і роз'яснюють про важливі проблеми людства, важкі та небезпечні захворювання та, звісно ж, стимулюють робити хороші справи.

Під час проходження волонтерської практики в Полтавському обласному онкологічному диспансері та Полтавському обласному госпіталі студенти коледжу надають медико-соціальну допомогу важкохворим, намагаються психологічно підтримати їх.

Так крок за кроком оволодівають студенти мистецтвом гуманізму, творять добро і несуть радість людям.

СПИСОК ВИКОРИСТАННИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бондаренко З. П., Журавель Т.В., Лях Т.Л. та ін. Менеджмент волонтерських груп від А до Я / За ред. Т. Л. Лях. – Київ: Версо-04, 2012. – С.7-21.
2. Доманчук Д. С. Роль волонтерства у процесі самореалізації молоді / Д. С. Доманчук // Журнал «Young Scientist». – № 2 (42). – К.:2017. – С. 491-494.

УДК 355.094.2:37.091.212

ВПЛИВ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК АКТИВНОЇ ПОЗИЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Учасники: **Колесник Юлія**,
здобувачка освіти

Біланова Л.,

керівник, викладач

фаховий медико-фармацевтичний коледж

Полтавського державного медичного університету

м. Полтава

Волонтерською діяльністю є соціально спрямована, благодійна, неприбуткова, вмотивована, суспільно корисна діяльність, що здійснюється волонтерами або волонтерськими організаціями, які виконують роботи та надають послуги окремим громадянам, організаціям та суспільству в цілому.

Сьогодні в Україні зароджується демократичне суспільство, яке, на нашу думку, повинно базуватися на принципах свободи, творчості та гуманізму. Більшість державних структур не можуть реагувати на всі запити суспільства. Отже, особливої ваги набуває громадський рух. Проте, що цей процес відбувається, не дивлячись на труднощі, вказує поява тисяч сучасних недержавних організацій.

З початку 90-х років ХХ століття в нашій країні розпочався активний волонтерський рух. Законом України «Про волонтерську діяльність» волонтерство визначається як «добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги», яка ґрунтується на принципах законності, гуманності, рівності, добровільності, безоплатності, неприбутковості [6].

Робота волонтерів повинна проводитись професійно та організовано. Волонтерами може виконуватися будь-яка робота.

Волонтер – це не тільки помічник, чи соціальний працівник, що піклується про оточуючих, він може бути вчителем, фахівцем з комп'ютерів, політиком, інженером або дизайнером тощо.

Волонтерські організації можуть виконувати завдання, що не відносяться до постійних оплачуваних робіт; принести нові ідеї в організацію; створити і поширювати суспільну думку про організацію; залучати нових людей в організацію, допомогти при зборі коштів; заохочувати громадську активність [2;23].

Волонтери займаються справами, якими б ніколи не стали займатися на оплачуваній роботі. Можливість впливати навіть на найменшу частину роботи організації є спеціальним видом мотивації, тому що людина відчуває себе частиною організації в цілому.

Розвиток волонтерського руху в Україні базується на таких завданнях як:

- Підвищення рівня визнання. Уряди держав та місцева влада повинні бути впевнені щодо механізмів залучення волонтерів до проведення консультацій і вивчення питання з метою визначення якісного внеску всього сектора волонтерів у національне процвітання та розвиток.

- Мотивація. Засоби залучення людей до волонтерської діяльності визначаються залежно від певної ситуації в суспільстві. Держава може запропонувати: тренінгові програми за тематикою: фінанси, управління, техніка, надання частини ресурсів, таких, як підручники, медикаменти, фінансування, та ін.

- Встановлення системи обміну інформацією. Телебачення, радіо, друковані видання та електронні засоби інформації можуть надавати інформацію про досягнення волонтерів.

- Пропаганда. Виконання цього завдання спрямоване на виявлення замовлень на послуги волонтерів, пропозицій про бажання надавати послуги в якості волонтерів з урахуванням розширення такого типу діяльності. Тут важливо врахувати компетентність і професіоналізм фахівців-волонтерів, а

також користь, яку отримає суспільство від їх діяльності (наприклад, кампанії по розробці програм раціонального використання навколишнього середовища та ін.) [1;105].

У фаховому медико-фармацевтичному коледжі Полтавського державного медичного університету волонтерська діяльність як елемент соціальної роботи займає вагомe місце.

У коледжі понад 20 років функціонує волонтерський загін «Турбота», який з 2017 року входить у склад волонтерського загону «Єдність» ПДМУ.

За ці роки проведено безліч різних волонтерських акцій: шефство над підопічними Полтавської школи-інтернату №2, пацієнтами геріатричних пансіонатів та геронтологічних відділень, акції щодо пропагування здорового способу життя і т.д.

Протягом останніх двох років волонтери коледжу взяли активну участь у загальноміських акціях: «Котики проти насильства», «Зігрій», «Добро починається з тебе», допомога притулку для собак «Ліра і Ральф», відвідування пацієнтів онкогематологічного відділення ДМКЛ м. Полтава.

Студенти-волонтери коледжу неодноразово відвідували одиноких пенсіонерів-інвалідів Шевченківського району м. Полтави. Двічі на місяць активісти надають їм соціальні послуги (покупки в магазині, аптеці, приготування їжі, прибирання у квартирі та інше).

Щороку волонтери коледжу відвідують та допомагають вихованцям КЗ «Центр соціально-психологічної реабілітації дітей».

Активною є участь волонтерського активу у діяльності «Вуличного університету». Здобувачі освіти у проєкті допомагали у проведенні тематичних лекцій.

Помітними стала участь активу коледжу ВЗ «Єдність» у обласному волонтерському проєкті «Простір добра» та нагородження Кравченко Яни у номінації «Волонтер року» до Міжнародного дня волонтера, що проходив з ініціативи Управління у справах сім'ї, молоді та спорту ПОДА та КУ «Обласний молодіжний центр» Полтавської обласної ради.

Студенти-волонтери фахового медико-фармацевтичного коледжу також взяли участь у благодійній акції «#Ти_не_один» по збору книг для пацієнтів Полтавської обласної травматології, ініційованої волонтерським загоном «Єдність».

Корисною для населення стала участь активу волонтерського загону «Турбота» у акціях, присвячених Всеукраїнському дню боротьби з раком молочної залози, Всесвітньому дню боротьби з інсультом, Всесвітньому дню передчасно народжених дітей, Всесвітньому дню боротьби із туберкульозом.

Участь у інформаційній кампанії стосовно Всесвітнього та Всеукраїнського дня боротьби з туберкульозом та його наслідками відзначилась у проведенні виховних годин, здобувачі освіти мали змогу переглянути навчальний фільм «Туберкульоз», пропагований проектом Агентства США з міжнародного розвитку «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», участь молоді у вебінарі «Дихай вільно», що проходив у рамках проекту «Ми обираємо здоров'я».

Здобувачі освіти взяли участь у профілактичній акції з експрес-тестування на ВІЛ-інфекцію, що присвячена до Всесвітнього дня пам'яті померлих від СНІДу та ініційована молодіжною організацією «Lighthouse» БО «Світло надії».

Отже, можна зробити висновок, що волонтерська діяльність у фаховому медико-фармацевтичному коледжі ПДМУ, як і цілому в Україні, хоча і не стала масовою, проте є такою, що дозволяє говорити про неї як про суспільне явище та як про важливу складову діяльності недержавних соціальних служб, і молодь активно долучається до нього.

Волонтерський рух в Україні є проявом певної зрілості громадянського суспільства, становить важливий чинник формування соціальної активності студентської молоді в умовах розвитку сучасного українського суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Андреева М.О. Сприяння розвитку соціальної мобільності студентської молоді у процесі волонтерської діяльності [Електронний

ресурс] / М.О. Андреева // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки/ Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2015. – Вип. 27. – С. 104-109. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2015_27_21. – 25.01.16.

2. Вебер М. Вибрані твори / М. Вебер. – М.: Прогрес, 1990. – 280 с.

3. Волонтерський рух в Україні: тенденції розвитку / Вайнола Р.Х., Капська А.Й., Комарова Н.Н. та ін. – К.: Академпрес, 2002. – 467 с.

4. Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики: аналіт. доп. – К.: НІСД, 2015. – 36 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/volonter-697e4.pdf>.

5. Коваленко С. В. Волонтерський рух як важлива складова державної молодіжної політики в Україні / С. В. Коваленко // Соціальна робота в Україні: теорія і політика. – 2005. – № 2. – С. 89–96.

6. Про волонтерську діяльність: Закон України від 19.04.2011 № 3236-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>.

УДК 356.45

**ВОЛОНТЕРИ НЕ ОТРИМУЮТЬ ЗАРПЛАТУ НЕ ТОМУ,
ЩО ВОНИ НІЧОГО НЕ ВАРТІ, А ТОМУ, ЩО ВОНИ БЕЗЦІННІ**

Доповідач: **Чайка Аліна,**

здобувачка освіти, група Ф-41

Керівники: **Лесик С.Г.,**

заступник директора з виховної роботи;

Білик О.В.,

зав. методичним кабінетом

Лохвицький медичний фаховий коледж

м. Лохвиця

«Волонтери не отримують зарплату не тому, що вони нічого не варті, а тому, що вони безцінні» – ці змістовні слова сказала чемпіон світу з керлінгу, канадська спортсменка Шеррі Андерсон. В усьому світі є люди, які творять добро і не чекають ніякого визнання чи нагороди. Волонтери завжди готові прийти на допомогу.

Волонтерство бере свій початок з середини 19 століття, коли швейцарський підприємець і громадський діяч, лауреат Нобелівської премії, став організатором та співзасновником Міжнародного руху Червоного Хреста.

Історія людства свідчить про альтруїзм людей в різні часи. Люди з надзвичайною життєвою позицією – це кращі представники суспільства, які відповідають ознакам волонтерства – добровільно, за власним бажанням та покликом душі, готові допомогти тому, хто цього потребує. Цим людям не бракує милосердя і не має значення, де буде реалізовуватися безкорислива допомога : по відношенню до інших людей чи порятунок тварин, вирішення екологічних потреб чи навчання інших, збір коштів чи організація допомоги після стихійних лих, психологічна допомога пораненим чи підтримка сиріт...

Неможливо перерахувати всі справи, якими займаються волонтери, головне – це вирішення важливої суспільної проблеми, іноді, яку недостатньо вирішують державні структури. Едгар Аллан По сказав, що життя слід цінувати не за те, що ми беремо, а за те, що ми даємо.

Своєю діяльністю волонтери змінюють оточуючий світ на краще. Для волонтера важливо мати комунікативні вміння спілкуватися з людьми на їх рівні, знайти слова підтримки для людини, яка потрапила в складну життєву ситуацію і пережила психологічний шок. Не кожен волонтер має такі здібності, тому проводяться конференції волонтерів, навчання і підбір таких людей, які здатні створити контакт і підтримати людину.

За рейтингом Україна в 2010 році займала 150 місце серед країн світу з волонтерської діяльності. Та все змінилося в 2014 році. Революція Гідності, анексія Криму та війна на Донбасі підняли волонтерство на небачену раніше висоту та активність. Якби не волонтери, то, мабуть, Україна могла б втратити свій суверенітет. Весь світ підтримував учасників Революції Гідності, захоплювався мужністю і гідністю українців. І саме волонтерський рух об'єднав суспільство. Волонтерську допомогу українській армії неможливо оцінити в повній мірі.

Колектив студентів та співробітників нашого коледжу теж допомагали нашим захисникам – воїнам: закупили теплий одяг, бронежилети, взуття та спорядження, зібрали гроші для підтримки збройних сил України, відправили подарунки воїнам до дня святого Миколая, провели акцію «Напиши листа солдату» (передано більше 100 листів), сплели 15 захисних сіток.

Робота наших волонтерів найрізноманітніша. Це:

- допомога інвалідам, самотнім і немічним людям;
- висадка дерев та розчищення соснової паркової зони;
- виступи лялькової агітбригади з питань збереження здоров'я дітей молодшого віку;
- виступи в територіальному центрі соціального захисту населення перед людьми похилого віку та інвалідами;

- виступи в усіх підприємствах та навчальних закладах м. Лохвиці про шкідливість алергічної амброзії;
- проведення щорічної акції до дня боротьби зі СНІДом;
- прибирання території в урочищі Шумейковому, на місці загибелі штабу Південно - Західного фронту;
- догляд за пацієнтами та виступи з концертними програмами в Лучанському хоспісі;
- участь у круглому столі «Волонтерський рух в паліативній та хоспісній допомозі» ;
- кожного року проводимо різні школи здоров'я та тренінги:
- з надання допомоги людям, які опинилися в надзвичайних ситуаціях;
- з надання першої допомоги при ушкодженнях кінцівок та гіпертонічній хворобі;
- з надання першої медичної допомоги в побутових умовах (в 64 школах, в різних установах, для ветеранів ЗСУ, в територіальному центрі захисту населення).

Ми пишаємося тим, що сьогодні приймаємо участь у волонтерському русі, здатному бути потужною силою, яка показує, що матеріальне благо – це не панацея. Надзвичайно важлива для кожної людини ще й її духовність, її вміння робити добрі справи. «Тільки життя, прожите для інших, варте життя» – ці слова Альберта Ейнштейна особливо актуальні для нас – майбутніх медичних працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Волонтерство в Україні. Історія волонтерства в Україні. URL: <http://kntiis.od.ua/sites/default/files/files/volonterstvo2.pdf>.
2. Андрійчук, О.Я. Виховання гуманності у студентів медичного коледжу в процесі фахової підготовки: автореф. дис.... пед. наук: 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / О.Я. Андрійчук. – Київ, 2003. – 20 с.

**ВОЛОНТЕРСТВО ЯК СКЛАДОВА ОСОБИСТІСНО-
ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ**

Доповідач: **Романова Катерина,**

здобувачка освіти

Керівник: **Князькіна Д.В.,**

соціальний педагог

Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І.Литвиненка

м. Кременчук

Протягом тривалого періоду Україна як незалежна держава намагається побудувати економічно ефективно, соціально захищене, політично-стабільне громадянське суспільство. Одним з важливих наслідків розбудови громадянського суспільства в Україні, яке базується на принципах гуманізму та толерантності, став активний розвиток відносно нового для країни соціального явища, особливого об'єднанням громадян, які належать до третього сектору, – волонтерського руху. Зараз в Україні волонтерський рух активно розвивається, що сприяє покращенню якості життя, реалізації основних потреб на шляху будівництва більш справедливого і мирного суспільства, більш збалансованому економічному і соціальному розвитку, створенню нових робочих місць і нових професій.

Участь у волонтерському русі молоді дає можливість їй самореалізувати себе з однієї сторони, відчувати себе причетними до участі у державних справах з другої сторони. Мета нашої доповіді – визначити особливості особистісно-професійного розвитку студента, майбутнього медичного працівника, шляхом залучення до волонтерської роботи з досвіду волонтерської діяльності студентів медичного коледжу.

Українське волонтерство – тема надзвичайно популярна у суспільній площині, а сам термін «волонтер» пройшов випробовування часом, активно використовується і в середовищі пересічних громадян, і на рівні вищих та місцевих органів державної влади.

Без перебільшення, залучення молоді до волонтерського руху є важливою і результативною складовою, особливо з огляду на набуття волонтерами (а відтак і соціально активною частиною суспільства) навичок, вмінь і особливо – вражаючих результатів діяльності, особливо якщо взяти до уваги умови українського сьогодення, зокрема доволі складну політичну та економічну ситуацію.

Взявши на озброєння досвід ряду передових у сфері волонтерства західних країн, вітчизняний волонтерський рух з кожним роком набуває все більшої потужності. Держава своєчасно реагує на цей поклик часу, що переконливо свідчить визначення у законодавчому полі основ державної політики щодо волонтерства, внесення до законодавства основних термінів і понять стосовно цього соціального явища.

На сьогодні законодавчо визначений термін «волонтерський рух», задекларовано, що підтримка і сприяння його розвитку є одним з основних напрямів державної політики у сфері соціальної роботи з дітьми і молоддю. Основними законодавчими актами, що регулюють діяльність волонтерського руху в Україні є Закони України «Про волонтерську діяльність», «Про громадські об'єднання» та «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

Так, волонтерська діяльність – це добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги [4].

Добровільна праця – один із найяскравіших феноменів людської цивілізації, який свідчить, що на тлі технічного прогресу здійснюється еволюція людського духу. Спираючись на теорію потреб А. Маслоу, можна зробити висновок, що люди, які виконують добровільну роботу, досягли

вершини піраміди потреб, тобто реалізують потребу в самоактуалізації [5, с.13].

Залучення студентів-медиків до волонтерської діяльності сприяє процесу їх особистісного та професійного становлення. Дані процеси пов'язані між собою, оскільки в професійній діяльності реалізуються творчі, особистісні цінності, які були попередньо сформовані у процесі особистісного становлення та формування готовності до певної діяльності.

Через волонтерство людина не тільки виховує в собі риси гуманного громадянина, але й самореалізується як особистість завдяки креативним та неповторним ідеям, які вона самостійно втілює у життя.

Особливо яскраво у волонтерській діяльності можуть сформуватися та проявитися саме організаторські здібності. Утілюючи в життя різнопланові соціальні акції та ініціативи особистість може проявити себе у ролі фасилітатора. Студент-волонтер може отримати нагоду не лише реалізувати власні здібності, а й максимальною мірою розкрити потенціал кожного члена групи. У ході волонтерської діяльності студент реалізує організаційну функцію: організовує спільну роботу, планує дозвілля, виступає у ролі ініціатора, організатора і координатора різних форм роботи тощо.

Беручи участь у волонтерській діяльності студент отримує комунікативний досвід, формує комунікативні вміння, та навички. Залучення до волонтерських груп дає змогу студентові розширити своє коло спілкування, проявити комунікативну креативність як здатність до творчого, нестандартного розв'язання комунікативних завдань, які можуть у майбутньому виникати в різних ситуаціях професійної взаємодії.

Ціннісно-мотиваційна сфера є важливою характеристикою кожної особистості, адже людина дивиться на світ саме крізь призму своїх ціннісних уявлень. Білик Л.В. вважає, що важливим завданням професійної підготовки майбутніх медичних працівників є формування у студентів ціннісних орієнтацій [2]. Волонтерство сприяє формування схвалюваних в суспільстві цінностей як базового елементу структури світогляду майбутнього медика,

оскільки саме цінність для людини є тим, що забезпечує свідомий вибір способів і засобів реалізації, зокрема професійної діяльності.

Цінності, якими володіє волонтер, схожі на ті, якими повинен володіти майбутній медичний працівник. Ключові з них: толерантність, гуманність, повага, милосердя, розуміння, відповідальність, солідарність, емпатія.

У професії медика, яка базується на стосунках у системі «людина-людина» основне значення має формування гуманістичного світогляду як узагальненої системи поглядів, переконань, ідеалів. Як зазначає О. Андрійчук, в основі формування гуманістичних рис майбутніх медиків лежать засвоєні ними частини основ людської діяльності, що пов'язані з проблемами благодійності, людяності, доброти, чесності, що потрібні кожній людині незалежно від обраної професії [1, с.14].

У якості важливої характеристики особистості волонтера деякі автори виділяють схильність до співпереживання та емпатії у відношенні до іншої людини. Таким чином, чим більше в людини бажання і готовність здійснювати допомогу іншим людям, тим вища її готовність до альтруїзму в конкретній ситуації. Власне, альтруїзм є центральним мотивом поведінки людини, а також критерієм моральних оцінок, визначаючи таким чином сенс її життя.

Питання розвитку психологічної стійкості студента, майбутнього медичного працівника, є надзвичайно актуальним, оскільки це та риса характеру, яка не є вродженою і формується у процесі життєдіяльності, у ході розв'язання різних життєвих та професійних ситуацій. Це та характеристика особистості, яка лежить в основі збереження оптимального функціонування психіки в умовах фруструючого і стресогенного впливу життєвих ситуацій. Залучення до волонтерської роботи з різними групами клієнтів, робота у спеціалізованих закладах (так, студенти-волонтери коледжу відвідують дитячий будинок м. Кременчука) сприятиме формуванню психологічної стійкості у майбутніх медичних працівників.

Фахова передвища освіта в Україні відіграє значну роль у системі соціальних інституцій, виконує важливі функції передачі знань, умінь і навичок професійної діяльності, розвиває у молоді ерудицію та інтелект і реально визначає культурні орієнтири майбутнього суспільства. У зв'язку з цим, Кременчуцький медичний фаховий коледж ім. В.І. Литвиненка намагається створювати таке освітнє середовище, у якому б студенти були спроможні вчитися й працювати для досягнення спільної мети. Таким чином, питання залучення студентів до волонтерської діяльності є актуальними, оскільки різноманітність напрямів, форм і методів волонтерської діяльності відкриває широкі перспективи для активізації духовного, інтелектуального та культурного потенціалу всіх учасників освітнього процесу.

На сьогоднішній день у коледжі волонтерська діяльність проводиться за різноманітними формами, об'єднує студентів різного віку та напряму підготовки.

Так, набирають потужності такі напрямки волонтерської роботи у коледжі як організація профілактично-просвітницьких заходів для студентів коледжу, а також підлітків та молоді міста, навчання волонтерських груп та волонтерського активу у школі волонтерів, науково-дослідна робота волонтерів (участь у науково-практичних конференціях, написання доповідей щодо волонтерства та добродійної діяльності), соціальне партнерство (з державними установами та громадськими організаціями: Кременчуцьким міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, ГО «Пульс Кременчука», ГО «Світло надії»). Консультантами цих напрямків роботи виступають соціальний педагог коледжу (Князькіна Д.В.) та соціальний працівник КМЦСССДМ (Самчішина Т.М.).

У практиці роботи студентів-волонтерів Кременчуцького медичного фахового коледжу ім. В.І.Литвиненка – зустрічі із соціальними працівниками, провідними спеціалістами Кременчуцького міського ЦСССДМ, окреслення кола спільних тем і проблем для актуального вирішення. Так, студенти-волонтери спільно з КМЦСССДМ проводять

спільні просвітницькі акції, надають соціально-педагогічну підтримку дітям з сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, а також проводять заняття у школі волонтерів. Завдяки такому партнерству відбувається кваліфікована підготовка студентів до волонтерської роботи в коледжному та міському соціумі зокрема, та в суспільстві в цілому.

Традиційно, до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, який відзначається 1 грудня, студенти-волонтери спільно з Кременчуцьким міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді і громадською організацією «Світло надії» організували коледжну акцію «Зупинимо СНІД». Волонтери розповсюджували червоні стрічки, проспекти, наклейки серед учасників освітнього процесу коледжу, проводили соціологічне опитування «Що ти знаєш про ВІЛ?», зверталися до студентів з закликом цінувати й берегти своє життя, дбати про власну безпечну поведінку, усвідомлюючи, що будь-які ризиковані кроки можуть призвести до негативних наслідків, пропонували скористатися послугами фахівців. Розповіли про сумну статистику розповсюдження цієї інфекції та констатували, що на сьогоднішній день Україна залишається лідером у Європі за масштабами поширення ВІЛ-інфекції. Більшість випадків інфікування ВІЛ в Україні сьогодні реєструються у молодих людей віком від 15 до 30 років. Українці найчастіше інфікуються через незахищений секс.

Одним із напрямів діяльності волонтерів є формування навичок здорового способу життя та попередження наркоманії серед підлітків та молоді. У зв'язку з цим, студенти-волонтери приймали участь у міських профілактично-просвітницьких акціях «Я не палю – я модний», «Я проти наркотиків». Волонтери розповсюджували буклети з інформацією про шкідливість впливу наркотичних речовин на організм людини і порадами як сказати «НІ!», коли пропонується наркотик, наклейки із символом здорового способу життя. Паралельно з розповсюдженням поліграфічної продукції волонтери проводили анкетування молодих людей щодо інформованості

молоді про негативний вплив наркотичних, алкогольних речовин та тютюну на організм людини.

Особливим родом діяльності студентів-волонтерів є надання соціально-педагогічної підтримки дітям з сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах. До Великодня волонтери відвідали КМЦСССДМ та взяли участь у благодійній зустрічі з дітьми з сімей, які знаходяться в складних життєвих обставинах. Волонтери поспілкувалися з дітьми, привітали зі святом та вручили солодкі подарунки.

Зараз студенти-волонтери відкривають для себе нові горизонти, приймаючи участь в науково-дослідній роботі, планується організувати та провести просвітницьку коледжну акцію в рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» та надалі співпрацювати з державними установами та громадськими організаціями, за можливості долучаючись до нових ініціатив.

Висновки. Формування і розвиток морально-громадянських цінностей студентської молоді, набуття ними громадянського досвіду, відповідальної участі у суспільно-корисних справах є для майбутніх медичних працівників настільки ж необхідним, наскільки є необхідними власно медичні знання. А прийнята суспільством ціннісна система ефективно транслюється, зокрема, через волонтерську діяльність.

Залучення молоді до сфери волонтерської діяльності приводить до позитивних змін у світогляді, комунікативній свідомості, соціальній та інтелектуальній активності, в умінні діяти у нестандартних життєвих ситуаціях. Волонтерство і підготовка до нього створює оптимальні умови для розвитку та самовдосконалення особистості та майбутнього фахівця.

Коледж є дієвим організаційним середовищем виховання та підготовки волонтерів з числа своїх студентів, а волонтерський досвід чинить потужний позитивний вплив на їх особистісний та професійний розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Андрійчук, О.Я. Виховання гуманності у студентів медичного коледжу в процесі фахової підготовки: автореф. дис. ... пед. наук: 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / О.Я. Андрійчук. – Київ, 2003. – 20 с.
2. Білик Л.В. Теорико-методологічні підходи до формування професійної підготовки студентів-медиків. №2 (171) 2017. – 16 с.
3. Волонтерство в Україні. Історія волонтерства в Україні. URL: <http://kntiis.od.ua/sites/default/files/files/volonterstvo2.pdf>.
3. Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19 квітня 2011 року № 5073-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3236-17>.
4. Історія, теорія та практика волонтерського руху в Україні / авт. кол.: С.Я. Харченко, О.П. Песоцька, А.О. Кратінова, Н.Б. Ларіонова, О.Л. Караман, С.В. Горенко, Н.О. Островська, Я.І. Юрків / [за заг. ред. С.Я. Харченка]. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2008. 320 с.

УДК 37.013.42:37.091.2

**ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО
ВЕДЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЗАСОБАМИ
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

Доповідач: **Симоненко Владислав**,

здобувач освіти,

Керівник: **Косенко М.А.**

керівник гуртка «Магнолія»,

викладач дисципліни «Захист Вітчизни»

Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І. Литвиненка

м. Кременчук

Останні роки характеризуються поступовим входженням системи освіти України в Європейський освітній простір. Важливим напрямом цієї роботи є аналіз можливостей та пошук резервів творчого використання компетентнісного підходу щодо військово-патріотичного виховання молоді. Особливої актуальності набувають завдання військово-патріотичного виховання здобувачів освіти саме сьогодні, коли Збройні сили України, Міністерство внутрішніх справ, інші військові формування висувають високі вимоги щодо рівня морально-психологічного й фізичного розвитку військовослужбовців, коли в державі створюється нова ефективна система підготовки громадян до військової служби й захисту Вітчизни [1].

Національно-патріотичне виховання молоді – це комплексна системна і цілеспрямована діяльність органів державної влади, освітніх закладів, громадських організацій, сім'ї та інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України [3].

Пріоритетною складовою патріотичного виховання є військово-патріотичне виховання, зорієнтоване на формування у молоді людини готовності до захисту Вітчизни, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу в Збройних Силах України. Зміст визначається національними інтересами України і покликаний забезпечити активну участь громадян у збереженні її безпеки від зовнішньої загрози.

Військово-патріотичне виховання молоді в Кременчуцькому медичному фаховому коледжі ім. В.І. Литвиненка проводиться з метою формування у студентів високих морально-патріотичних і психологічних якостей, необхідних для військової служби, прищеплення їм почуття особистої відповідальності за захист Батьківщини.

Набуті в коледжі військові звання та навички визначатимуть рівень спроможності виконання конституційного обов'язку громадянином України щодо захисту Вітчизни. На сьогодні заклад освіти є центром з підготовки всіх без винятку юнаків до захисту Вітчизни. В цій ситуації надзвичайно зростає роль предмета «Захист Вітчизни» як складової частини військово-патріотичного виховання, спрямованої на підготовку юнаків у теоретичному, практичному, фізичному і психологічному плані до майбутньої військової діяльності.

Окрему увагу заклад освіти приділяє військово-патріотичному вихованню у сфері підготовки молоді до цивільної оборони. Військове виховання в коледжі набуває профільного напрямку для тих здобувачів освіти, які в майбутньому планують пов'язати своє життя із військовою сферою. На базі закладу освіти функціонує гурток з військово-медичної підготовки «Магнолія», який очолює викладач з навчальної дисципліни «Захист Вітчизни» – М.А. Косенко.

Завданнями гуртка з військово-патріотичного виховання молоді є:

- формування у студентів почуття патріотизму, любові до свого народу, його історії, культурних та історичних цінностей;
- виховання громадянських почуттів і свідомості, поваги до

Конституції та інших законів України, соціальної активності і відповідальності;

- формування прагнення до оволодіння військовими знаннями, відповідного рівня фізичної підготовки та витривалості;
- підвищення престижу військової служби, військова професійна орієнтація молоді, формування і розвиток мотивації, спрямованої на підготовку до захисту Української держави і служби у Збройних силах України та інших військових формуваннях;
- створення системи військово-патріотичного виховання.

Заняття гуртка «Магнолія» проходять безпосередньо у приміщенні коледжу, де студенти мають змогу на практиці відпрацювати дії підрозділу в бою, надання першої допомоги пораненому, евакуація пораненого в безпечну зону та інші елементи необхідні майбутнім медикам – захисникам України. Робота гуртка базується на принципі «рівний-рівному». Тобто більш досвідчені студенти демонструють здобуті навички студентам, які тільки долучились до занять у гуртку і таким чином одночасно з цим закріплюють власні знання.

Особливою формою роботи гуртка «Магнолія» є співпраця з регіональними Центрами військово-патріотичного виховання молоді, серед них клуб юних десантників «Гвардія», ГО «Об'єднання ветеранів Збройних Сил, інвалідів війни, учасників бойових дій...», військова частина 1546, Національна гвардія України, територіальна оборона Збройних Сил України.

Головними завданнями співпраці є фізична і професійна підготовка студентів коледжу до служби в Збройних Силах України, патріотичне виховання та пропаганда здорового способу життя.

Члени гуртка «Магнолія» беруть активну участь у заходах військово-патріотичного спрямування, а саме:

- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Україна понад усе!» з презентацією громадського проекту «Золоті п'ять хвилин»;
- військово-патріотичних змаганнях на кубок ВПК «Борівітер»;

- змаганнях «Юні соколи Маргелова» з військово-прикладних видів спорту;
- регіональному медико-патріотичному конкурсі професійної майстерності «Лікар-патріот, захисник України!».
- змаганнях «Нащадки десанту» з військово-прикладних видів спорту;
- щорічних зустрічах ветеранів війни регіону Центральної та Східної Європи у м. Брно Чехія;
- навчальному занятті з елементами тактичної медицини та лазертагу;
- пройшли курс першої домедичної підготовки на базі Товариства Червоного Хреста України м. Кропивницький.
- проводять освітньо-просвітницькі практичні та лекційні заняття з домедичної допомоги в надзвичайних ситуаціях для учнів ЗОШ м. Кременчука.

На базі коледжу для студентів організована та проведена патріотична виставка «Янголи в Камуфляжі». Виставку провели: Ю.Г. Кравченко, голова ГО «Добровольці України», учасник бойових дій на сході країни. Також у виставці, в якості екскурсоводів, працювали члени гуртка «Магнолія» під керівництвом М.А. Косенка.

Захід проведений з метою розкриття широкому загалу ролі військових медиків, парамедиків і військових в зоні проведення бойових дій на сході нашої країни, сили духу і стійкості громадян на Майдані та формування національно-патріотичної свідомості молоді.

Діяльність «Магнолії» змушує учасника виховного процесу проводити над собою великий об'єм роботи, що в свою чергу призводить до позитивного формування особистості та усвідомлення того, що процес самовдосконалення неможливий без прагнення роботи над собою.

Основною ж перевагою роботи гуртка є відсутність примусу. Студентів мотивує їх зацікавленість у вдосконаленні фахових знань та навичок, що забезпечує ефективну роботу товариства з військово-медичної підготовки «Магнолія».

Висновки. Таким чином, вдосконалення системи військово-патріотичного виховання молоді викликано рядом об'єктивних причин. По-перше, наразі Україні вкрай потрібні національно свідомі громадяни, патріоти, захисники своєї Вітчизни, які б відчували власну причетність до своєї землі, до свого народу, держави. По-друге, сучасний етап розвитку суспільства гостро ставить питання про громадянський мир та національну злагоду.

Отже, компетентнісний підхід до щодо військово-патріотичного виховання студентської молоді дає змогу ефективно організувати навчально-виховний процес з військово-патріотичного виховання й забезпечити у здобувачів освіти формування освітньої, фізичної, психологічної, соціальної, морально-духовної готовності до військової служби на захист Вітчизни [1].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Остапенко О.І., Тимчик М.В. Військово-патріотичне виховання старшокласників в умовах нової Української школи. / Методичний семінар. [стаття]. Інституту проблем виховання НАПН України. – 2017.
2. Остапенко О.І.. Концептуальні засади реформування військово-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді України / М.Д. Зубалій, О. І. Остапенко, Б. Б. Шаповалов // Фізичне виховання в рідній школі. – 2016. – № 6. – С. 33–35.
3. Сидорук Д.Г. Соціологія особистості: проблеми та шляхи їх вирішення: монографія / Д. Г. Сидорук. – Хмельницький: Видавництво НАПВУ, 2000. – 88 с.
4. Тимчик М.В. Патріотичне виховання старших підлітків у процесі фізкультурномасової роботи : дис. канд. пед. наук : 13.00.07 / М.В. Тимчик. – К., 2013. – 222 с.
5. Третьяков В.В. Основи військово-патріотичного виховання: методич. рекомен. для СР шк. / В.В. Третьяков, В.Ф. Фарфоровский. – К., 1982 – С. 7.

УДК 37.013.42:796.011.13

РОЛЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СТРУКТУРІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Доповідач: **Середа Діана,**

здобувачка освіти

Керівник: **Васильченко І.А.**

викладач фізичного виховання

Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В. І. Литвиненка

м. Кременчук

Збереження здоров'я підростаючого покоління є пріоритетним завданням суспільства. Сучасна молодь повинна бути працездатною, фізично витривалою, демонструвати високий професійний рівень. Тому проблема погіршення стану здоров'я населення в Україні, що відображається у зростанні рівня захворюваності, смертності та скороченні тривалості життя, в останні роки набуває все більшої актуальності. Стан здоров'я студентської молоді є важливою складовою узагальнюючих параметрів здоров'я нації. Складно переоцінити важливість міцного здоров'я в реалізації людиною власних планів, успішного розв'язування життєвих завдань та долаття труднощів в сучасних умовах розвитку комп'ютеризації, демографічних проблем, погіршення екологічного стану України, змін соціальних умов життя. Усвідомлення на державному рівні значення профілактики, збереження, підтримки та відновлення здоров'я нації передбачає знаходження шляхів підвищення у молодого покоління розуміння цінності здоров'я, важливості дотримання здорового способу життя [1].

Актуальність проблеми зумовлюється характерним для студентської молоді поширенням тютюнопаління, вживання алкоголю й наркотиків, нерозбірливістю у статевих стосунках, зростанням правопорушень, що

пояснюється зниженням ступеня батьківського контролю, зміною навчальних навантажень і соціальних умов, прагненням до нових ідей тощо.

Особливого значення набуває здоровий спосіб життя в сучасних умовах, у ситуації, коли проведення первинної профілактики різноманітних захворювань необхідність підвищення природнього імунітету та опірності до впливу численних несприятливих чинників довкілля є провідним завданням всієї медичної науки.

Студентська молодь є найбільш вразливою верствою суспільства до негативного впливу соціальних чинників на здоров'я. Основними сучасними ризиками для здоров'я у молодому віці є наступні: нераціональне харчування та гіподинамія спричиняють появу надмірної ваги і ожиріння, що призводить до виникнення хронічних захворювань шлунково-кишкового тракту та серцево-судинної системи; тривалі психоемоційні стреси впливають на нервову систему людини, погіршуючи її розумову діяльність; алкоголізм, тютюнопаління, наркоманія зумовлюють низку захворювань, які спричиняють передчасну смерть (рак, отруєння, туберкульоз, самогубство, серцево-судинні хвороби); безвідповідальне статеве життя шкодить репродуктивній функції (поширення венеричних захворювань, ВІЛ-інфекції, гепатитів, небажана вагітність, безпліддя) [2].

Головним завданням фізичного виховання у Кременчуцькому медичному фаховому коледжі ім. В. І. Литвиненка є сприяння гармонійному розвитку особистості студентів. Викладачі формують не тільки професійні якості майбутнього медичного працівника, а й сприяють саморозвитку студента через підвищення інтересу до занять фізичною культурою та спортом.

Особливе значення в умовах збереження і зміцнення здоров'я студентів мають фізичні вправи. Рухова активність покращує життя організму в цілому, стимулює інтелектуальну діяльність людини, підвищує продуктивність розумової праці, позитивно впливає на її психічну та емоційну діяльність. Реалізація цих положень полягає в систематичному

використанні доступних кожному студенту форм фізичної культури (ранкова гімнастика, прогулянки, заняття рухливими видами спорту, танцями). Фізична культура і спорт необхідні для соціального становлення молодої людини в сучасному суспільстві. Фізичне навантаження в обсязі 8-10 годин на тиждень є нормою рухової активності студентів, що запобігає фізичній деградації студентської молоді.

Процес виховання свідомого ставлення молоді коледжу до власного здоров'я починається з першого курсу навчання і забезпечується рядом педагогічних умов, а саме:

1. використанням інноваційних видів вправ, творчого підходу викладачів до підготовки і проведення занять та поєднанням навчального процесу з практичною діяльністю студентів;
2. знайомством молоді з основами здорового способу життя, формуванням свого власного здорового стилю життя;
3. формуванням цільової настанови і мотивації студентів на зміцнення свого здоров'я і набування відповідних знань, умінь і навичок.

Ціннісне відношення до свого здоров'я формується у студентів в результаті цілеспрямованого і усвідомленого процесу набуття знань, умінь і навичок про види та способи оздоровлення та їх дотримання, виховання відчуття відповідальності за власне життя і здоров'я.

Для формування мотивації до занять фізичною культурою ми вивчаємо сучасні погляди на роль фізичної культури і спорту у процесі становлення особистості; стимулюємо прагнення бути здоровим і потребу у фізичному самовдосконаленні завдяки традиційним масовим спортивним заходам, що проводяться в коледжі: «Туристичний похід», «Олімпійський урок», «Козацькі забави», Спортивні ігри Полтавщини, спартакіади та універсіади з різних видів спорту серед студентів медичних коледжів області та інших закладів освіти міста.

Туристичний похід проводиться щорічно зі студентами нового набору. Це дає можливість здобувачам освіти швидко познайомитись при

неформальних обставинах. Похід триває цілий день і включає творчі конкурси, спортивні змагання та відпочинок. Старші курси з особливим теплом згадують цей день.

Програма туристичного дня:

- оформлення місця перебування групи – бівуак;
- розведення багаття та приготування їжі;
- спортивно-розважальні естафети;
- змагання з волейболу.

Щорічно на початку вересня, в рамках Всеукраїнського дня фізичної культури і спорту в Кременчуцькому медичному фаховому коледжі ім. В.І. Литвиненка триває Олімпійський тиждень.

Уже заведено в ці дні запрошувати учасників олімпійських ігор, серед них: Ляховий Олександр Миколайович – тренер з боксу, майстер спорту України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України.

Вихріст Віктор – український боксер-аматор та професіонал, який виступає у важкій ваговій категорії. Заслужений майстер спорту України, член збірної України з боксу, чемпіон Європейських ігор, дворазовий чемпіон Європи, чотириразовий чемпіон України.

Ольга Олександрівна Ляхова – одна з найкращих легкоатлеток сучасної України, бігунка на середні дистанції, учасниця Олімпійських ігор 2016 року. Багаторазова Чемпіонка Європи Багаторазова чемпіонка країни та Універсіади. Майстер спорту міжнародного класу.

Єгор Дементьев – найуспішніший параолімпійський велосипедист сучасної України. Абсолютний чемпіон Параолімпійських ігор та чемпіон світу. Має звання заслуженого майстра спорту України. Єгор є кавалером Ордену «За заслуги». Віктор Дементьев – батько і тренер Єгора.

Зустрічі з видатними спортсменами Кременчука надихають студентську молодь на переосмислення життєвих цінностей, стимулюють до підтримування себе у фізичній формі та сприяють формуванню потреби до занять з фізичної культури та спорту.

У рамках відзначення Дня захисника України, Дня Українського козацтва традиційно проводиться в коледжі спортивне свято «Козацькі забави», що є одним із улюблених ігрово-розважальних заходів для студентів. Для змагань відбирають сильних, спритних, кмітливих козаків і козачок із коледжу. Конкурси супроводжуються музикою, що в свою чергу, дає ще більшого запалу гравцям та глядачам. Для студентів, що не беруть участі, не менш цікаво, адже вони вболівають, готують виступи, активно підтримують команди і додають гравцям впевненості.

Спартакіада серед студентів медичних коледжів області дає можливість студентам проявити себе у таких видах спорту, які не входять в універсіаду. Змагання включають настільний теніс, шахи і шашки, стрибки у довжину, естафети. Викладачі фізичного виховання готують ініціативні групи для проведення виступів, церемоній відкриття, нагородження, а учасники мають змогу показати свої вміння, таланти, силу розуму, спритність і швидкість.

Усвідомлення кожним студентом необхідності бути здоровим, розуміння ним практичного значення здобутих знань, умінь і навичок із здорового способу життя досягається завдяки обдуманим, ґрунтовній секційній роботі з обдарованими студентами з урахуванням вікових особливостей.

У Кременчуцькому медичному фахового коледжі ім. В. І. Литвиненка студенти активно займаються в спортивних секціях з баскетболу, волейболу, футболу, легкої атлетики. Набуті знання та вміння демонструють у змаганнях: Спортивні ігри Полтавщини серед студентів закладів освіти І-ІІ рівня акредитації, обласних та міських змаганнях, а також у товариських зустрічах з командами закладів освіти м. Кременчука:

- Кременчуцького льотного коледжу Харківського національного університету внутрішніх справ;
- Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського,

- Вищого Професійного училища №7;
- Кременчуцького фахового коледжу транспортної інфраструктури та технологій,
- Кременчуцького професійного ліцею ім. А. С. Макаренка.

Успіх у формуванні в молоді здорового способу життя залежить великою мірою від активної участі в процесі формування установки на здоровий образ життя самих студентів.

Студенти під керівництвом та за допомогою викладачів створюють флеш-моби, презентації, соціальні відеоролики по профілактиці шкідливих звичок, пропаганді здорового способу життя і пропонують свої роботи іншим студентам, викладачам, батькам, виступають на різних виховних заходах коледжу.

Викладений матеріал дозволяє зробити наступні висновки. Будучи складовою частиною загальної культури і професійної підготовки студента, фізична культура входить обов'язковим розділом в гуманітарний компонент освіти, значимість якої визначається через гармонізацію духовних і фізичних сил, формування таких загальнолюдських цінностей, як здоров'я, фізичне, психологічне і соціальне благополуччя, фізична досконалість.

Студенти, які свідомо обирають форми занять і замислюються про свої фізичні кондиції, стають активним елементом системи навчання. Нові вимоги сучасності змушують викладачів по-іншому підходити до роботи, взаємодіяти зі студентами на іншому рівні, проявляти свої творчі здібності та сприймати студентів як особистість [1].

Таким чином, формування здорового способу життя студентів реалізується шляхом оздоровчої діяльності, створенням сприятливих для здоров'я санітарно-гігієнічних, психологічних і соціальних умов, а також вихованням позитивної мотивації до власного здоров'я, потреби у здоровому способі життя, сприянням у засвоєнні знань, умінь і навичок, необхідних для збереження, зміцнення та відновлення здоров'я, і є невід'ємним елементом в освітньому процесі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Моїсеєв С.О. Вимоги до планування предмета «Фізична культура» (середня та старша школа) у контексті особистісноорієнтованої парадигми освіти / С.О.Моїсеєв // Зб. наук. праць. Педагогічний альманах. Вип. 8 / Південно-укр. регіон. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів. – Херсон, – 2010. – С.150-157.
2. Мудрік І.В. Організаційно-методичні засади вдосконалення фізичного виховання студентів [методичний посібник] / І.В.Мудрік. – К., 2008. – 83 с.

УДК 37.091.59:37.035:316.46

**СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ГУРТОЖИТКУ
КРЕМЕНЧУЦЬКОГО МЕДИЧНОГО ФАХОВОГО
КОЛЕДЖУ ІМЕНІ В. І. ЛИТВИНЕНКА – ШКОЛА ЛІДЕРСТВА І
САМОРЕАЛІЗАЦІЇ**

Доповідач: **Чуракова Марина,**

здобувачка освіти,

голова студентської ради гуртожитку

Керівник: **Михайличенко Н.Г.,**

вихователь гуртожитку

Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І. Литвиненка

м. Кременчук

Студентське самоврядування гуртожитку Кременчуцького медичного фахового коледжу ім. В.І. Литвиненка – одна із важливих форм залучення студентів до громадської діяльності, згуртування їх навколо цікавих справ, розвитку індивідуальних здібностей і талантів, забезпечення умов для самореалізації особистості.

В гуртожитку створена модель системи самоврядування – студентська рада. Студентська рада створена як виконавчий орган самоврядування студентів, що проживають у гуртожитку. Члени студентської ради повинні бути авторитетними, відповідальними, добре навчатися, володіти організаторськими здібностями, морально-етичними нормами, розуміти проблеми студентів та вміти їх розв'язувати [1].

Студентська рада діє в інтересах мешканців гуртожитку і у своїй практичній діяльності керується Положенням про роботу студентської ради. Основою діяльності студентської ради є її тісна взаємодія з адміністрацією гуртожитку й коледжу, вихователями, викладачами та кураторами груп.

Обирається рада прямим відкритим голосуванням на загальних зборах мешканців гуртожитку.

Структура студентського самоуправління передбачає кропітку щоденну роботу голови студентської ради та секторів: санітарно-побутового, фізкультурно-оздоровчого, культурно-масового, інформаційного.

На початку навчального року лідери студентського самоврядування звітують про свою роботу на загальних зборах студентів, що проживають у гуртожитку.

Одним із найбільш дієвих органів самоуправління є санітарно-побутовий сектор, до складу якого входить старостат. Робота старостату спрямована на поліпшення житлових та санітарно-побутових умов, дотримання студентом правил внутрішнього розпорядку, пропаганду здорового способу життя.

З цією метою щорічно проводиться конкурс на «Кращу кімнату». Про підсумки конкурсу оголошується на загальних зборах мешканців гуртожитку. Переможці отримують подяки від адміністрації та заохочення від профспілкової організації коледжу.

Студентська рада гуртожитку пропагує здоровий спосіб життя. Лідерами самоврядування щорічно проводиться цикл виховних заходів: «Ми – за здоровий спосіб життя». В рамках цього циклу за участю мешканців гуртожитку були проведені бесіди: «Алкоголь – викрадач розуму», «Здоровий спосіб життя – модно, стильно, молодіжно», «Наркотичні речовини – міфи і реальність»; години спілкування: «Велнес – система оздоровлення. Будьте здоровими, сильними, мужніми», «Вживання енергетичних напоїв. А що далі?», «Мій вільний час без комп'ютера»; обговорення відеопрезентацій: «Обережно! Пітарди», «Правда про паління. Яку шкоду приносять сигарети та інші запальні штучки».

Екологічні акції по благоустрою та озелененню території гуртожитку також заохочують студентів вести активний та здоровий спосіб життя.

Діяльність студентської ради сприяє згуртуванню лідерів навколо цікавих справ, особливо при підготовці свят, відео-презентацій, створення відео-програм, звернень, написання літопису виховних справ на сайті коледжу – Блог «Гуртожиток».

Важливим напрямком у вихованні студентів – є національно-патріотичне виховання на традиціях та звичаях українського народу. Тому актив гуртожитку проводить різні бесіди та залучає мешканців до участі у годинах спілкування: «Кременчук – місто моєї мрії», «Т.Г.Шевченко – співець України», «Історичні пам'ятки нашого краю».

Але найбільше студентам подобаються театралізовані фольклорні свята, такі як «Ой радуйся земле», «Андріївські вечорниці». «Новорічне диво».

Лідери студентського самоврядування намагаються зробити життя мешканців гуртожитку цікавим і змістовним.

Культурно-масовий сектор залучає студентів до участі у вечорах відпочинку: «Наші таланти», «Студент – це класно», «І знову про кохання», «Смійтеся на здоров'я».

Традиційними стали проведення конкурсів на «Кращу Валентинку», оформлення стіннівок до Дня гумору.

Протягом останнього часу актив студентського самоуправління тісно співпрацює з бібліотекарями Центральної бібліотеки для дорослих. Спільними зусиллями були підготовлені і проведені тематичні години спілкування: «Кременчук: корінням стародавній, серцем – молодий», «Україна – земля козацтва», «Таємниці Святого Миколая», «Світ очима жінки», «Квіткові символи України», «Геніальні винахідники Полтавщини». Також бібліотекарі взяли участь у театралізованих святах: «Ой радуйся земле», «Андріївські вечорниці», «Новорічне диво». Подобляються студентам і майстри-класи по виготовленню квітів, які неодноразово організовували для них бібліотекарі.

Літературна виставка творчих робіт художниці Кохно Світлани В'ячеславівни, яка проходила у стінах Центральної бібліотеки міста, справила на студентів незабутні емоційні враження.

Не менш важливим завданням студентської ради є утвердження принципів загальнолюдської моралі. Протягом останніх п'ятих років актив гуртожитку займається волонтерською діяльністю. За власною ініціативою студенти відвідують Кременчуцький обласний спеціалізований будинок дитини, де цікаво і різносторонньо організовують дозвілля малюків.

У рамках Благодійної акції «Святий Миколай – дітям» лідери студентського самоврядування гуртожитку залучають мешканців до волонтерської діяльності та спільно з батьками студентів виготовляють теплі речі, які передають до будинку дитини. Також студенти допомагають працівникам закладу у прибиранні території дитячого будинку від опалого листя.

Бути лідером у студентському середовищі означає мати не тільки організаторські здібності, висловлювати свою думку, а й дослухатися до думки інших студентів, розуміти та вміти розв'язувати їхні проблеми. Тому лідери час від часу збираються за «круглим столом», щоб подискутувати на теми: «Я в середовищі однолітків», «Що таке толерантність?», «Територія моїх прав та обов'язків» та інше.

Отже, студентське самоврядування гуртожитку – це дійсно школа лідерства, самореалізації, яка сприяє вихованню в студентів почуття причетності та відповідальності за те, що відбувається навколо них, розвиває практичні навички управління громадськими справами, допомагає студентам засвоїти систему знань для виконання організаторських функцій майбутніх фахівців [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кращенко Ю.П. Особливості організації системи студентського самоврядування / Ю.П. Кращенко // Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. праць. – 2009. – С. 255-262.

2. Бортнікова О.В. Педагогічні умови виховання адаптивного стилю лідерства у студентів училищ культури і мистецтв. Педагогічний альманах: зб. наук. праць. – 2018. – С. 141-147.

3. Логвиновська Т.А. Значення студентського самоврядування у процесі виховання соціальної спрямованості молоді: зб. наук. праць Уманського державного педагогічного університету. – 2014. – №1.

4. Краснощок І.П. Розвиток лідерських якостей студентів. Наукові записки КДПУ ім. В. Винниченка. Серія: Педагогічні науки. 2012. Вип. 112. С. 211-219.

УДК 614.253:745

**РОЛЬ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА У
ДУХОВНОМУ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА**

Доповідач: **Кулик Жанна,**

здобувачка освіти

Керівник: **Прописвіт Т.П.,**

вихователь гуртожитку,

керівник гуртка «Подружка»

з декоративно-прикладного мистецтва

Кременчуцького медичного фахового коледжу імені В.І. Литвиненка

м. Кременчук

Духовне сходження особистості є процесом засвоєння цінностей культури. У пошуках істини й сенсу життя людина звертається до мистецтва, що зберігає в собі нетлінні цінності: досвід поколінь, мудрість філософів, натхнення геніїв.

Розвиток творчості повинен починатися з раннього віку і здійснюватися різними засобами, серед яких особливе місце належить художньо-творчій діяльності. Однією з таких діяльностей є декоративно-прикладне мистецтво, що розвиває розумові процеси: порівняння, аналіз, синтез, узагальнення; естетичне сприйняття, уявлення; у молоді накопичується сенсорний досвід.

Тільки освіта через мистецтво як осередок істинного, прекрасного, доброго є, на думку багатьох званих педагогів, найефективніший шлях до духовної самореалізації особистості. У працях Г. Сковороди, І. Канта та в сучасній мистецькій освіті, її зокрема (І. Бех, С. Гессен, В. Орлов та ін.), акцентується взаємний зв'язок між культурою і освітою, який свідчить, що духовний пошук особистості тісно пов'язаний із творчим навчанням, зокрема

й мистецьким, спроможний висвітлювати особистість, її розвиток і культурне збагачення [3].

Духовна діяльність студента нерозривна з діяльністю творчою, тому що за нею безумовне право на духовне самостановлення, самодіяльність, тобто сприймаємо її як справжнього суб'єкта власної життєдіяльності, який несе відповідальність за її здійснення. Тому розвивальне навчання дозволяє не лише зберегти інтелектуальний потенціал підрастаючого покоління, а й примножити його без особливих утруднень.

У гуртожитку Кременчуцького медичного фахового коледжу ім. В.І. Литвиненка працює гурток декоративно-прикладного мистецтва «Подружка» під керівництвом вихователя Т.П. Прописвіт. Відвідують систематично клуб «Подружка» близько 20 студентів.

Завдання гуртка «Подружка»:

- 1) активне залучення студентської молоді до процесу саморозвитку;
- 2) розвиток творчого потенціалу молоді;
- 3) згуртування колективу;
- 4) формування міжособового спілкування на основі творчої і художньої діяльності.

Гурток працює за напрямками:

- 1) квіти з гофре, фоамірану;
- 2) плетіння бісером;
- 3) вишивка бісером;
- 4) вишивка стрічками;
- 5) амігурумі – японська техніка в'язання гачком;
- 6) алмазна мозаїка;
- 7) в'язання спицями;
- 8) малювання за нумерацією;
- 9) орігамі – папір;
- 10) квілінг – папір кольоровий.

Формування умінь та навичок у різних видах мистецької діяльності дозволяє студенту відтворити свої почуття, думки, фантазії в самостійній творчій діяльності. Цей процес довготривалий і складений: від виховання емоційно-почуттєвої сфери, засвоєння елементарної інформації через оволодіння уміннями та навичками до вищого прояву творчої самореалізації студента [1].

Унікальним засобом формування емоційної сфери, образного мислення, художніх та творчих здібностей студента є залучення їх до світу інших людей, співпереживаючи та наслідуючи їх поведінку в значущих, емоційно насичених ситуаціях, студентська молодь відкриває для себе гаму нових почуттів, збагачується певним відношенням до навколишнього, починає переживати радість пізнання краси природи, праці творів мистецтва, людських стосунків, усвідомлює власне «я», оволодіває мовою емоцій. У здобувача освіти народжується та збагачується спектр людських переживань, їх усвідомлення, потреба в оволодінні власними емоціями, що формує культуру почуттів.

Під час занять гуртківці знайомляться з основами декоративно-ужиткового мистецтва, технічної творчості, моделюють та конструюють вироби; оволодівають поняттями, знаннями про матеріали й інструменти, знайомляться з техніками, вивчають народні традиції. Юні майстри проходять довгий шлях від найпростіших декоративних виробів до надскладних. Неабиякий виховний вплив на студентів справляє їхня безпосередня участь у виготовленні різноманітних виробів. Трудовий процес дає можливість глибше пізнати закономірність побудови форми, особливості матеріалу і кольору.

Представники гуртка входять до складу студентського волонтерського загону «Милосердя», який надає шефську допомогу Кременчуцькому обласному спеціалізованому будинку дитини. Студенти, відвідуючи дитячий будинок, корисно проводять час з дітьми та дарують вироби, зроблені власноруч. А також долучаються до спільної гуманної справи – в'язані речі

передають воїнам, які захищають територіальну цілісність, суверенітет і незалежність нашої держави. Гуртківці вважають, що найкращий подарунок – це виріб створений власними руками. Ми прагнемо, щоб наші студенти відчували і знали, що їхня робота не даремна і комусь потрібна, що вони своїми творами вносять у світ частку прекрасного.

Гурток декоративно-прикладного мистецтва – це чудовий спосіб виховання у здобувачів освіти почуття краси. Як показує досвід, позанавчальні заняття декоративно-прикладним мистецтвом у тісному взаємозв'язку з вивченням основ наук, спонукають студентів саме до свідомої трудової діяльності, сприяють формуванню в них таких найважливіших моральних якостей, як працелюбність і колективізм.

Формування інтересу до декоративної творчості ґрунтується не лише на стійкому емоційному піднесенні, а й на усвідомленні суспільної значущості прикладної діяльності.

Отже, одним із суттєвих факторів формування духовного розвитку особистості майбутнього медичного працівника є пошук оптимальних умов організації процесу залучення до різних видів мистецтв та творчої діяльності. Комплексна взаємодія різних видів мистецтв є важливою умовою формування художніх здібностей, естетичних почуттів, творчого ставлення до навколишнього світу, світоглядних уявлень та вищого прояву творчої самореалізації студента.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993. – 273 с.
2. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки в школі. – К.: ІЗМН, 1997.- 312 с.
3. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання. – Тернопіль: «Астон», 2001. – 220с.

УДК 37.091.39:316.613:614.253

**РОЛЬ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ
ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО
МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА**

Доповідач: **Стаброннік Дар'я**,

здобувачка освіти

Керівник: **Дорогокупля А.Л.**,

художній керівник

студентського клубу художньої самодіяльності «Веселка»

Кременчуцький медичний фаховий коледж імені В.І. Литвиненка

м. Кременчук

Сьогодні, в період нового становлення держави, відродження і розвитку української культури, саме громадянське виховання повинне зайняти належне місце у вихованні молоді. Тому завдання сучасного освітнього закладу – це надання студентам соціального досвіду, досягнення високого рівня інтелектуального розвитку, успадкування ними духовних надбань українського народу та розвиток індивідуальних здібностей і таланту.

Заклад освіти – це життєвий простір молоді людини; тут вона не просто готується до життя, а живе. Тому виховна робота планується так, щоб сприяти становленню особистості як творця і проектувальника життя, гармонізації та гуманізації стосунків між здобувачами освіти і педагогами, закладом освіти і родиною, керуючись ідеями самоцінності дитинства, демократичного діалогу між поколіннями. Важливу роль у цьому відіграє позакласна робота.

Вивчення праць великого педагога, вченого В.О. Сухомлинського свідчать, що без ознайомлення з культурою свого краю, історією, звичаями,

обрядами, мистецтвом, практичного продовження культурних традицій не варто говорити про успіх громадянського виховання [1].

Виховання творчої особистості – головне завдання школи XXI століття. Талант і творча обдарованість стають нині запорукою інтенсивного економічного розвитку країни і сприятливим чинником національного престижу. Як з'ясувалось, інтелектуала з високим рівнем розвитку творчих здібностей не можна замінити нічим і ніким.

Характерною особливістю позанавчальної роботи є те, що вона здійснюється на основі добровільності: кожна молода людина за власним бажанням вибирає для себе той чи інший вид діяльності.

У сфері художньо-естетичного виховання студентів одне із провідних місць займає мистецтво, засобами якого виховуються розуміння й сприйняття музики. Мистецтво навчає студентів основам вокального співу, інструментальної та танцювальної майстерності, сприяє формуванню гармонійно розвиненої особистості, музично-естетичного смаку вихованців, виробляє навички професійної взаємодії в колективі, а також прагнення до створення доброзичливого клімату в ньому.

Художню самодіяльність можна розглядати як соціально-педагогічну цінність, яка здійснює систему функцій:

- інформаційно-пізнавальну;
- комунікативну;
- соціальну, що містить у художньому продукті етичні цінності, норми, ідеали, характерні для різних історичних періодів розвитку культури, що забезпечує тим самим спадкоємність, здатність транслювати її від покоління до покоління;
- естетичну, оскільки вона несе в собі уявлення про прекрасне в життєдіяльності соціуму, в побуті, в мові, пластиці, формах;
- виховну, що сприяє розвитку і зміні духовних цінностей і потреб особистості.

Загальновідомо, що музика, зокрема пісня, є національним надбанням кожного народу, у якому сконцентровані його історія, мова, філософія пращурів та духовна краса.

А.С. Макаренко сказав «... постановка голосу має значення не тільки для того, щоб красиво співати або розмовляти, а щоб уміти найточніше, дохідливо, владно висловлювати свої думки і почуття». Серед педагогічних проблем, досліджуваних В.О. Сухомлинським, учений приділяв також багато уваги питанням естетичного виховання, про що свідчать його праці «Поезія та її роль у духовному житті сучасної молоді людини», «Народження громадянина», «Естетичне і розумове виховання» [2].

Виховання поваги і любові до творчості, розвиток творчих здібностей студентської молоді Кременчуцького медичного фахового коледжу ім. В.І. Литвиненка покладені в основу програми роботи керівників гуртків художньої самодіяльності, що сприяє естетичному вихованню та стимулюванню творчого самовдосконалення особистості.

У закладі освіти вже склалась певна система гурткової роботи художньої самодіяльності, виховне значення якої величезне. Особливістю гурткової роботи в коледжі є те, що більшість учасників гуртків не мають досвід співати, танцювати, грати на музичних інструментах, деякі з них ніколи й на сцені не стояли. І тому головною метою керівників гуртків є допомогти творчій молоді розкрити в собі таланти та здібності.

У коледжі працюють гуртки художньої самодіяльності, які об'єднані в студентський клуб «Веселка» – це духовий оркестр «Медікус», зразковий хоровий колектив, ансамбль сучасного естрадного танцю Арт-денс», вокальні ансамблі: «Посмішка», «Дивосвіт», «Дівчата», чоловічий вокальний ансамбль та агітбригада. До студентського клубу художньої самодіяльності «Веселка» залучаються всі бажаючі відповідно до їх творчих здібностей та інтересів. Кількість учасників колективу художньої самодіяльності налічую понад 100 чоловік, серед яких студенти (1-4) курсів.

Участь студента у самодіяльному колективі розвиває почуття відповідальності. Студент прагне якісно виконувати творче завдання, не підводити інших учасників і керівників колективу. Добровільне, без будь-якого примусу, відвідування занять і участь у концертних програмах сприяє піднесенню рівня самодисципліни.

Розглядаючи практичну роботу з колективом художньої самодіяльності, можна зазначити, що важливим чинником у роботі з самодіяльним студентським колективом є добір репертуару, який повинен нести в органічному поєднанні художньо-виконавську і виховну діяльність. Продумано проводимо індивідуальну роботу з учасниками колективів навчаючи мистецтву співу, володіння голосом, музичними інструментами, технікою танцю та розвиваємо музичний слух і музичну пам'ять.

Особлива увага приділяється розвитку цілісної системи музичної освіти вокалістів, інструменталістів, удосконалення їх виконавської майстерності.

Основними критеріями при доборі репертуару є:

- реальність;
- відповідність репертуару технічним та художнім можливостям колективу;
- відповідність виховним завданням.
- Саме завдяки репертуару вирішуються такі завдання:
 - розвиток у виконавців інтересу до народної творчості, до занять у колективі;
 - збагачення духовного світу, внутрішньої культури та естетичних смаків.

У репертуарні плани включаємо кращі твори українського та зарубіжного мистецтва. А також підтримуємо творчі ініціативи студентів з організації дозвілля.

Величезне виховне значення мають твори історичної тематики, які широко використовуємо при проведенні різних форм заходів, як коледжних так і загальноміських. Вони формують вірність традиціям нашого славного

минулого, патріотизм та громадянську зрілість. Обов'язковою групою п'єс, що вводимо до репертуару самодіяльних колективів, пов'язана з українським фольклором: народною піснею, народним танцем, народною інструментальною музикою.

Добір репертуару художньої самодіяльності вимагає від керівника чіткого перспективного бачення педагогічного процесу як цілісної і послідовної системи, в якій кожна ланка, кожен структурний підрозділ, кожен чинник доповнюють один одного, забезпечуючи тим самим вирішення єдиних художньо-мистецьких та виховних завдань.

Художня самодіяльність є одним з елементів виховної роботи та проводиться відповідно до затвердженого загальноколеджного плану з виховної на навчальний рік.

Згідно плану в коледжі відбуваються групові заходи, напередодні яких ведеться клопітка підготовка до них. Вони наглядно демонструють наявність і якість гурткової роботи.

Враховуючи вимоги адаптивного карантину, з приводу COVID-19, мистецькі культурно-освітні заходи переведені в онлайн режим. Але ми маємо можливість поділитися нашим багаторічним досвідом роботи.

Цікавими були проведені заходи:

– урочисті програми «Посвята першокурсників у студенти Кременчуцького медичного фахового коледжу ім. В.І. Литвиненка»;

– літературно-музичні вечори: до Дня працівників освіти, Дня захисника України, Дня українського козацтва, Дня медичного працівника та інші.

Творчі конкурси:

– міський мистецький конкурс «Студент року»;

– обласний марш-парад духових оркестрів та свято духової музики;

– традиційний конкурс «Королева КрНУ-2019» фінальне шоу «Мій Кременчук – джерело почуттів і натхнення» (Васецька Яна, перемога в

номінації «Краса і талант» та спеціальний приз від радіо NRJ *Kremenchuk* 106 FM);

- Міжнародний фестиваль-конкурс «Золота соната».
- участь у XIV Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Ліра Гіппократа».

Одним із напрямків діяльності клубу є участь у благодійних заходах. Учасники колективів беруть участь у заходах, які проходять у соціальних закладах міста, зокрема, у Кременчуцькому обласному дитячому психоневрологічному санаторію «Славутич», в рамках Всеукраїнської благодійної акції «Святий Миколай – дітям»; щорічні концерти для пацієнтів спеціалізованого терапевтичного відділення з реабілітації учасників ліквідації аварії на ЧАЕС на базі Кременчуцької міської лікарні відновного лікування. Налагоджена тісна співпраця коледжу з Автозаводським територіальним центром соціального захисту населення. На базі центру працює «Університет III віку». Спільно з колективами центру організовувалися літературно-музичні програми до святкових дат.

Тобто, відвідуючи гуртки художньої самодіяльності у студентів формується вірність традиціям нашого славного минулого, патріотизм та громадянські цінності. А це дуже важливо для набуття студентами соціального досвіду, досягнення високого рівня інтелектуального розвитку та формування громадянської зрілості майбутнього медичного працівника.

Естетична культура майбутнього медичного працівника є невід'ємною складовою частиною його гармонійного розвитку. На формування такої особистості має спрямовуватись весь навчально-виховний комплекс закладу освіти, органічною частиною якого є естетичне виховання студентів.

Беручи до уваги те, що студент який відвідує гурток художньої самодіяльності, окрім звичайних занять займається ще й активною мистецькою діяльністю – постійно виступає у складі колективу перед широкою аудиторією у нього формуються такі моральні риси, як толерантність, співчуття, співпереживання, підтримка, повага до інших і

стають чужорідними такі риси, як егоїзм, байдужість. А це дуже важливо для майбутнього медичного працівника. Тому у музичному колективі студент проходить своєрідну школу життя.

Насичена концертна діяльність, цікавий навчально-виховний процес, перемоги в конкурсах та фестивалях допомогли створити в студентському клубі художньої самодіяльності «Веселка» атмосферу єдності, творчого натхнення, єдиної родини – педагогів, студенти та їх батьків.

Отже, мистецтво – це життя. Мистецтво, як світло сонця, як краса весни, як срібна мушля місяця. Воно хвилює і вражає, захоплює у свій полон і вже не відпускає ніколи. І щасливі ті, хто потрапив у його дивовижний полон.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бутенко В.Г. Використання мистецтва в системі громадянського виховання молоді / В.Г. Бутенко // Зміст громадянської освіти і виховання: історія, реалії, перспективи. – Херсон: РІПО, 2006. – С.15-17.
2. Сухомлинська О.В./ Духовно-моральне виховання дітей та молоді в координатах педагогічної науки і практики / О.В. Сухомлинська Шлях освіти. – 2006. – №1. – С. 2-7.ISSN 2075-146X. Витоки педагогічної майстерності. 2012. Випуск 926.
3. Хомич Л.О. / Взаємозв'язок процесів соціалізації і виховання особистості / Л.О. Хомич // Педагогічна і психологічна науки в Україні. – К.: Педагогічна думка. 2007. – Т. 5. – С. 350-356.

Науково-практичне видання

**Ціннісні орієнтації молодого покоління в сучасних умовах
як одна із форм самоусвідомлення, самовираження особистості**

**Збірник матеріалів Обласної студентської науково-практичної
конференції (23 листопада 2021 р.)**

За загальною редакцією: С.С. Малик

Редактор-упорядник: Л.В. Копичко

Обкладинка: О.М. Томас

Комп'ютерна верстка: Л.В. Копичко, О.М. Томас

Підписано до друку від 25 листопада 2021 р.